

trimestriel
1er
trimestre
2009

LA INFORMILO

N° 145

31 mars
2009

l'espéranto

la langue de l'amitié
sans frontières

esperanto

la lingvo de l'amikeco
sen landlimoj

ESPERANTO FRANCE-EST

association culturelle
pour la promotion
de la langue
internationale

ESPERANTO

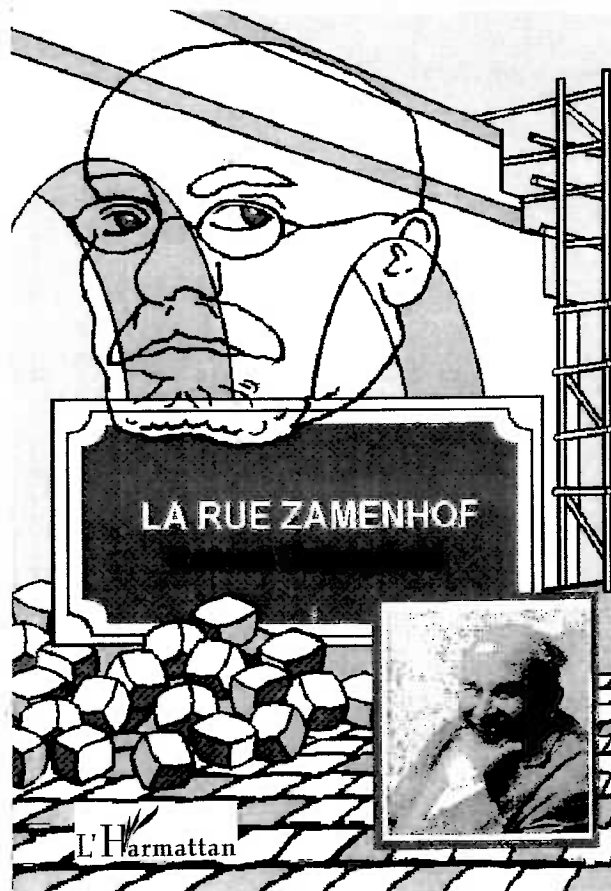
regroupant
les départements
Meurthe-et-Moselle (54)
Meuse (55)
Moselle (57)
Bas-Rhin (67)
Haut-Rhin (68)
Vosges (88)

Maison des Jeunes
et de la Culture
" Philippe Desforges "
27, rue de la République
FR - 54000 NANCY

ABONNEMENT / ABONO
annuel / jara
14 €
eksterlando
18 €

Un ouvrage de 250 pages, enrichi
d'une abondante iconographie ex-
clusive, mise à la disposition des
auteurs par le Docteur Zamenhof.
Ouvrage disponible auprès de
notre librosservo, 37, rue Pierre et
Marie Curie, 54500 VANDOEUVRE

" La rue Zamenhof " OU ... de la tragédie à l'espoir ...

Un récit magistral, dans
lequel le Docteur Louis-
Christophe Zamenhof,
petit-fils "rescapé" du
concepteur génial de la
langue internationale,
évoque l'épopée mouve-
mentée d'une famille
sacrifiée.

Cette traduction de
l'œuvre originale en
espéranto, "*La Zamenhof-
strato*", a été menée à bien
par une équipe motivée,
impulsée par Ginette
Martin, laquelle nous avait
déjà permis d'apprécier un
autre récit tout aussi pre-
nant, de Špomenka Stimec,
"*Journal de nuit - Témoi-
gnage de femme dans la
Croatie en guerre*".

Nous devons la couverture de l'ouvrage à un autre espérantiste, Armand Hubert, qui explicite son dessin empreint de symboles...

"L'image de la page de garde illustre les objectifs de Ludovik Zamenhof en créant la langue Espéranto. Un portrait de l'auteur en filigrane... construction d'un pont entre les peuples, un ouvrage ambitieux, en chantier permanent, inachevé... réalisation d'une route empierrée, interrompue -une image du parcours chaotique de l'humanité vers la paix-... Des pavés attendent d'être mis en place... Zamenhof entendait apporter une contribution qu'il estimait essentielle, donner les moyens de s'écouter et de se comprendre entre les hommes".

Espéranto France-Est		Orient-Franca Esperanto-Asocio.
La Informilo	Bulletin bilingue d'information sur la langue internationale ESPERANTO	Dulingva inform-bulteno pri la Internacia lingvo ESPERANTO
Rédaction: Redaktoro:	PoI DENIS, 5, Chemin de Blamecourt, 55000 BAR LE DUC tel. (+33) 03.29.79.01.44 poŝ-tel. 06 98 09 62 81	pol.denis@orange.fr
Les articles à insérer doivent parvenir impérativement à la rédaction dans les délais suivants:	Article manuscrit Texte envoyé par courriel Document avec mise en page	un mois 3 semaines 2 semaines avant la fin de chaque trimestre
Les articles signés nommément par leurs auteurs expriment la seule opinion de ces derniers.		

Komitato de la Asocio		Comité de l'Association	
Funkcio	Adreso	telefono	Ret-adresoj
Prezidanto <i>Président</i>	S-ro Gilbert STAMMBACH 24, rue Albert Zimmer 67610 LA WANTZENAU	03.88.96.67.59	gilbert.stammbach@mageos.com
Sekretario <i>Secrétaire</i>	S-ro Jacques HERLÉ 1, chemin du Berger 57380 MAINVILLERS	03.87.01.00.39	jacques.herle@laposte.net
Kasisto <i>Trésorier</i>	S-ro André GROSSMANN 5, rue des Pyrénées 68390 BALDERSHEIM	03.89.45.62.89	andreo.ag08@free.fr
Vic-prezidanto Libroservo <i>Service Librairie</i>	S-ro Jean-Luc THIBIAS 37, rue Pierre et Marie Curie 54500 VANDOEUVRE	03.83.53.57.54	thibias.jean-luc@wanadoo.fr libroservo.ef@wanadoo.fr
Redaktoro <i>Rédacteur</i>	S-ro PoI DENIS 5, Chemin de Blamecourt 55000 BAR LE DUC	03.29.79.01.44	pol.denis@orange.fr
Junul-respondeculo <i>Responsable Jeunes</i>	S-ro Frédéric PORRETTI 18, rue de la banlieue 68110 ILLZACH	03.69.77.07.24 06.15.70.15.73	popo68@evhr.net
PKK <i>Cours par correspondance</i>	S-ro Edmond LUDWIG 26, route de la Schlucht 68140 STOSSWIHR	03.89.77.52.56	esperanto.eludwig@orange.fr
Aliaj komitatanoj	S-ino Liliane BERSWEILER	03.83.47.41.36	liliber54@yahoo.fr
Asesseeurs	S-ino Marie-Claude BOREGGIO	03.88.96.47.26	marie-claude.boreggio@wanadoo.fr
	S-ro Roger DEGRELLE	03.82.21.92.40	roger.degrelle@wanadoo.fr
	S-ino Simone KIRY	03.89.57.68.10	jeanmarie.kiry@sfr.fr
	S-ro Cyrille HURSTEL	08.70.57.68.00	cyrille-hurstel@free.fr
	S-ro Robert KUENY	03.89.82.37.62	kueny.robert@neuf.fr
	S-ino Ginette MARTIN	03.29.24.68.46	gimavo@wanadoo.fr

Abono al La Informilo →	Francio: 14 eŭroj Eksterlando: 18 eŭroj	← Abonnement à La Informilo
Pagoj per ĉeko je la nomo de →	Esperanto France-Est	← <i>Paiement par chèque au nom de</i>
Pagoj per ĝiro al jena konto →	CCP 1997 72 W NANCY	← <i>Paiement par virement au compte</i>
Bank- aŭ poŝt-ĉekoj sendataj al la Kasisto Adres-ŝanĝo: Informu al →	S-ro André GROSSMANN 5, rue des Pyrénées 68390 BALDERSHEIM	Chèque bancaire ou postal ou changement ← d'adresse à envoyer au trésorier

SOMMAIRE N° 145			
p. 1	rue Zamenhof	20	vote Suisse
2	ours	21/22	argumentaire. Piron
3	édito	23	legitajoj
4	congrès UFE	24	rarajo (Z)
5/6	congrès UEA	25	Ilona. Koutny
7	calendrier	26	Rose etCyrille
8	Osiek – Espagne	27/29	fille facile
9	clubs locaux	30	kaléidoscope (2)
10	kaléidoscope (1)	31	Karolo la IVa
11/14	IF-festivalo	32	libroservo
15/16	Kuény en Afrique	33	trésorier
17	UNESCO	34	anecdotes
18	activ. Mulhouse	35	distra angulo
19	dépûtée. Novak (UE)	36	photothèque

ISSN 0291 6037 trimestriel
bulletin d'information bilingue sur l'espéranto
édité par l'association culturelle
Espéranto France-Est
MJC Philippe Desforges - 27, rue de la République
54000 NANCY
Directeur de la publication : **Gilbert STAMMBACH**
Rédacteur : **PoI DENIS**
dépôt légal : **31 mars 2009**
imprimé par l'Office Central de Coopération à l'Ecole
place de l'Ecole Normale, 55000 BAR-le-DUC
N° CPPAP **0409 G 83517**

BACCARAT

assemblée
générale
26 avril

La Ĝenerala Asembleo de ESPERANTO FRANCE-EST okazos tiujare la 26an de aprilo en BACCARAT, inter Nancy kaj St-Dié. Tiu urbo situas plej precize kaj laŭ la plej modernaj matematikaj mezuroj, en la geografia centro de nia orienta federacio... ☺ ...

Ni proponos al vi ne nur kunsidi sed ankaŭ ĝui etan turisman programon por miksi plezuron kaj aktivan laboron. La urbo kaj ties regiono certe prezentos al ni belan nekonatan vizaĝon, kiel la faman kristalfabrikejon.

Antaŭ du jaroj, la komitato elektis min kiel prezidanton de nia federacio. Mi devas konfesi, ke mi opiniis disponigi pri pli da tempo por plenumi mian taskon. Pro multaj kialoj, profesiaj kiuj devigas min iri ofte al Parizo, kaj ankaŭ privataj, mi ŝatus ne rekandidatiĝi al la prezidanta rolo de nia federacio.

La venonta Ĝenerala Asembleo kaj la posta komitat-kunsido estos inda okazo por elekti anstataŭulon. Evidente mi ŝatus daŭre enpartopreni nian regionan movadon kaj resti en la komitato. Mi certe havos pli da tempo, post kelkaj jaroj, kiam mi emeritiĝos, por plie agadi ...

En kelkaj asocioj aŭ politikaj movadoj, ŝanĝi la gvidanton estas ofte vere granda krizo. Ni tamen scias, ke tio ne validas ĉe ni, en asocio, kiu emfazas la egalrajtecan rilatojn. En tiu senco, mi ŝatus danki al ĉiuj komitatoj por iliaj efikaj laboroj dum tiuj du jaroj.

————— Gilbert —————

Les membres de notre association **Esperanto France-Est** à jour de leur cotisation 2009 (payée à notre association ou à UFE) ont le droit de participer aux votes de l'assemblée, de se présenter au comité fédéral. Votre candidature est à envoyer à notre secrétaire *Jacques Herlé*.

La carte de membre 2009 ainsi que les rapports financiers leur seront envoyés par courrier individuel une ou deux semaines avant l'Assemblée Générale.

pour vous initier à la seule
vraie langue
internationale, pour vous perfectionner
ou éprouver le plaisir rare de converser
en espéranto...

➔ nos stages, nos congrès,
nos rencontres, nos voyages...

apprendre
l'espéranto

chez soi !

*rapidité ...
efficacité ...
deux maîtres- mots
de notre cours
par correspondance !...*

Edmond LUDWIG
26, route de la Schlucht
68140 STOSSWIHR
03 89 77 52 55

- ★ un matériel adapté
- ★ une technique éprouvée
- ★ un réseau d'animateurs compétents
- ★ un savoir immédiatement opérationnel

*une diffusion
sur toute la région
...et au-delà !*

" ★★★ ?...
- ★★★ !"

... Un site à consulter en permanence !...

aktualigitaj informoj pri estontaj aranĝoj, fotoj pri okazintaj eventoj estas daŭre troveblaj ĉe

<http://esperanto.alsacelorraine.neuf.fr>

ĝi estas la retejo de nia asocio, informas pri ĝiaj aktivecoj, pri la lokaj grupoj kaj pri Esperanto

multaj ligoj ebligas rapide trovi aliajn interesajn tetejojn en Francio kaj en la mondo

BIENVENUE EN CHAMPAGNE

Congrès National Interassociatif de l'Espéranto en France. "Centre Sportif de l'Aube" - 5 rue Marie Curie - 10000 TROYES du 7 au 11 mai 2009.

En collaboration avec **Espéranto-France**, l'association départementale **Espéranto10** assure l'organisation de cette importante manifestation.

Le congrès se déroulera dans un lieu spacieux et agréable.

Vous trouverez dans le Centre, accessible aux handicapés, tout le nécessaire pour un travail studieux avec accès internet dans toutes les salles et un self-service pour vous restaurer.

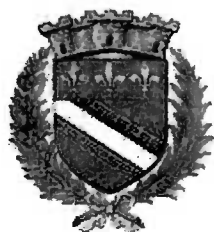
Un programme varié et attrayant vous sera proposé.

Le programme provisoire, les informations pratiques et le bulletin d'inscription sont téléchargeables sur sur le site de **Esperanto 10**
<http://esperanto10.free.fr>

BONVENON EN ĈAMPANJO !

La Nacia Interasocia Kongreso de Esperanto en Francio ĉi-jare okazos en la urbo **TROYES**
de la 7a ĝis la 11a de majo 2009.

Kunlabore kun **Espéranto France**, la loka asocio **Espéranto10** zorgeme organizas tiun gravan okazaĵon. TROYES estas ne nur la ĉefurbo de la departemento Aube sed ankaŭ la historia ĉefurbo de Ĉampanjo, kiel montras multaj atestaĵoj.

La kongreso okazos en vasta kaj agrabla loko,

"Centre Sportif de l'Aube" - 5 rue Marie Curie - 10000 TROYES

En tiu kongresejo, alirebla por handicapuloj, vi trovos ĉion necesan por studema laboro: interretan konekton en la kongresaj salonoj, kaj memservan restoracion.

Diversa kaj alloga programo estos proponata:

- Vizitoj en la historia urbocentro de Troyes.
- Prelegoj kaj spektakloj.
- Unutaga ekskurso kun vizito en ĉampankelo.

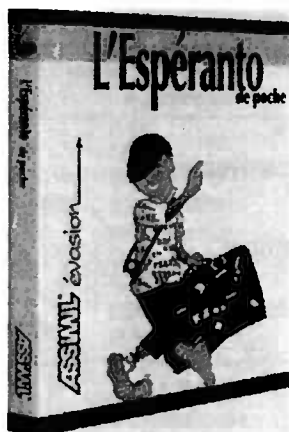
La provizora programo, la praktikaj informoj kaj la aliĝilo estas legeblaj kaj elŝuteblaj ĉe la retpaĝoj de **Esperanto 10** :
<http://esperanto10.free.fr>

Esperanto-France (UFE) kaj **Esperanto10** invitas vin. Aliĝo estas senpaga por eksterlandanoj.

Bonvenon en Troyes!

Claude Nourmont

dernière minute !...

http://www.assimil.com/eNewsLetter/mars2009.htm#LIRE_ESPERANTO
à paraître en mars 2009

Guide de conversation Espéranto.

Le guide propose des mots clés, des phrases par thèmes, des expressions courantes et un lexique rassemblant le vocabulaire utile.

Collection : Langues de poche

Format : Livre couleur 10,5 x 14,5

Prix : 8,90 € TTC

Universala Esperanto-Kongreso 2009

94-a UNIVERSALA
KONGRESO
DE ESPERANTO
25 julio – 1 aŭgusto 2009
Bjalistoko, Pollando

Kongresa numero:

ALIĜILO
BJALISTOKO

Konstanta adreso:
94-a UK de Esperanto
Nieuwe Binnenweg 176
NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando
www.uea.org (blas aliĝi ankaŭ rete)

ĈIU ALIĜANTO UZU APARTAN ALIĜILON. FOTOKOPION AŬ SAMFORMATAN PAPERON – BONVOLU
TAJPI AŬ SKRIBI PRESILITERE. LAŬBEZONE METU KRUCON EN LA KONCERNAJN KVADRATETOJN.

FAMILIA NOMO VIRONVIRINO
(por alfabeto ordigo) (forstrika unu)

PERSONA(J) NOMO(J) UEA-KODO

ADRESO (nacilingve en latinaj literoj kun postkodo)

LANDO TEL. (kun prefikso)

NASKIĜDATO RETADRESO

Mi aliĝas al la Kongreso laŭ la kondiĉoj presitaj sur la dorsa flanko. (Aliĝojn sen kotizpago oni ne traktas.)

Mi sendas ĉi tiun aliĝilon al mia landa peranto kaj samtempe pagas al tiu (vidu dorse sube).

Mi sendas ĉi tiun aliĝilon al la CO en Roterdamo kaj pagas laŭ suba specifo:

al ABN-Amro-konto n-ro 42.69.01.444 en la nomo de la UK (aldonante 7 eŭrojn), IBAN-

kodo: NL86ABNA0426901444, SWIFT(BIC)-kodo: ABNANL2A.

al Postbank-konto n-ro 627337 (aldonante 7 eŭrojn, por nederlandanoj sen kostoj);

el EU-landoj, IBAN-kodo: NL48PSTB000627337, BIC-kodo: PSTBNL21 (sen kostoj).

per ĉeko favore al UK de Esperanto (aldonante 20 eŭrojn).

per Visa/Amex/Mastercard n-ro valida ĝis

Visa- kaj Mastercard-kontrolnumero (tri ciferoj, dorse de la karto)

al la poŝtekkonto de UEA en (Belgio 000-1631831-97;

Germanio 3182 91 509 BLZ 370 100 50 Kbln; Svedio 74374-0; Svislando 12-2310-0).

per PayPal (interreta pag sistemo; al <financoj@co.uea.org>).

bonvolu debeti al mia UEA-konto, kie estas sufiĉa bonhavo:

Mi ne volas ke mia adreso aperu en la Kongresa Libro.

Se vi aliĝas kiel kunulo, bv. ĉi tie indiki la nomon/kodon de la ĉefaliĝinto:

Se vi aliĝas kiel handikapulo, ĉu UEA jam havas atestilon? jes / mi konsentas (forstrika unu)

Se vi aliĝas senpage, bv. skribi ĉi tie la kialon (vidu dorse):

Mi legis, komprenas kaj akceptas la kondiĉojn presitajn dorsflanke sur ĉi tiu aliĝilo.

DATO SUBSKRIBO

Por uzo de la administracio / peranto:	KOTIZO (vidu dorse)
UEA-membro en kategoriojaro	DONACO AL KONGRESO
UEA-spezfolio n-ro:	BLINDULA KASO
konfirmo de peranto:	INFANA KONGRESETO
PAGO EN CO	FONDAĜO CANUTO
KONFIRMO	TRIAMONDA FONDAĜO
notoj	KOSTOJ (7 aŭ 20 eŭroj)
	ENTUTE (en eŭroj)

infan-kongreseto 2009

junular-gastejo « Bukowisko »

Supraŝl

La kotizoj varias depende de la loĝando de la aliĝanto, laŭ la jena grupo:

A: Ĉiuj landoj escepte de tiuj de kategorio B.

B: Ĝiaj socialismaj landoj de Eŭropo; ĉiuj landoj de Azio (escepte de Israelo, Japanio kaj Korea Resp.), Afriko kaj Latina Ameriko.

La kotizoj estas pagendaj al la konstanta adreso aŭ al landa peranto (vidu liston en la Unua Bulteno, aŭ en la reto ĉe www.uea.org/kongresoj/uk-perantoj.html; ankaŭ pluraŭ aliĝ informoj pri la Kongreso aperas en la UEA-paĝoj). La CO en Roterdamo akceptas aliĝilojn ĝis la 15-a de junio 2009. Post tiam, oni aliĝu surloke dum la UK.

POR ELEKTI LA ĜUSTAN KOTIZON BV. ATENTE LEGI LA ĈI-PAĜAN KLARIGON.

KONGRESKOTIZOJ VALIDAJ: (ĉiuj en eŭroj)	ĝis 31 dec. 08		ĝis 31 marto 09		ekde 1 aprilo 09	
	1-a periodo	2-a periodo	A	B	A	B
Aliĝkategorio	A	B	A	B	A	B
1. individua membro de UEA (ne inkluzivas MG):	160	120	200	150	240	180
2. ne individua membro de UEA	200	150	250	185	300	225
3. komitataro/kunulo/junulo/handikapulo, mem individua membro de UEA	80	60	100	75	120	90
4. kunulo/junulo/handikapulo, ne individua membro de UEA	120	90	150	110	180	135

DEFINOJ

Individua membro de UEA: Dumviva Membro (DM aŭ DMJ), Membro kun Jarlibro (MJ aŭ MJ-T), Membro-Abonanto (MA aŭ MA-T), *Ne temas pri Aliĝitaj Membroj kaj ne inkluzivas Membrojn kun Gvidlibro (MG).*

Komitataro: Tiu, kiu estas membro aŭ observanto en la Komitato de UEA en la momento de aliĝo. **Kunulo:** Tiu, kiu loĝas samadrese kun la ĉefaliĝinto. Ĉefaliĝinto oni konsideras personon, kiu pagas kotizon en kategorio 1 aŭ 2.

Junulo: Tiu, kiu naskiĝis inter 79 01 01 kaj 88 12 31 (inkluzive). Oni ne prete notu la naskiĝdaton sur la aliĝilo.

Handikapulo: Tiu, kies handikapo ne prete postulas akompananton (ekzemple blindulo), kaj kiu privivis tion per kuracista aŭ simila aceto, kiu klare indikas la tipon de handikapo.

Senpage aliĝas:

- infanoj kaj gejunuloj naskiĝintaj post 88 12 31;
- nermalhaveblaj akompanantoj de handikapuloj.

La kotizo ne estas repagebla, senkonsidere ĉu la aliĝinto ne povas partopreni la Kongreson pro propra volo aŭ pro iu ajn ekstera kaŭzo, ĉe se la Kongreso ne okazas, aŭ okazas en alia urbo.

La kotizo ne inkluzivas loĝadon, ekskursojn, banketon kaj eventuale aliajn aparte pagendajn aferojn pri kiuj informoj kaj mendiloj aperas en la Dua Bulteno. La kotizo inkluzivas nenian assekuron. Kongresaneco ne estas transdonebla al alia persono.

Por la lindahoj kaj aliaj kondiĉoj validas la dato de ricevo de la pago en la CO aŭ ĉe peranto. Aliĝilon sen kompla pagado oni ne traktos.

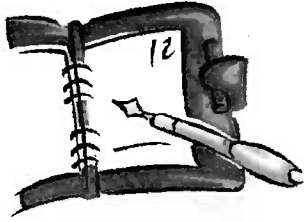
Kongresa Regularo (ekstrakto): "8. Kongresanoj devas fari nenion, kio kontraŭas la Kongresan Regularon, aŭ malutilas al la UK, kaj devas submetiĝi al la leĝoj de la lando, kie okazas la UK." Kiu subskribas ĉi tiun aliĝilon, konfirmas sian respekton al la Kongresa Regularo kaj la lastanta neŭtraleco de UEA, kiu organizas kaj atspicias la Universaliajn Kongresojn.

! Se vi pagas al peranto, bonvolu sendi ankaŭ la aliĝilon al tiu.

! Se vi pagas rekte al konto de UEA, sendu la aliĝilon al Roterdamo.

— el la "internacia kalendaro de Eo-aranĝoj" – <http://eventoj.hu> —

(noto de la redaktoro de *La Informilo* : tiu listo estas ĉerpita el kvazaŭ komplete kalendaro konsultebla ĉe la supra ret-adreso)

14. aprilo

33-a IJF (Internacia Junulara Festivalo) en *Giulianova, Italio*. La tradicia paska renkontiĝo organizata de la Itala Esperantista Junularo pritraktos ĉijare la temon "Eŭropa integriĝo".

Inf.: IEJ, Michael Boris Mandirola, ijf.admin@esperanto.it

9 - 13. aprilo

BAVELo-Treffen bei "Mama Inge" Bruenner Str. 20, *Aalen, Germanio* -

Thema: "*Auf den Spuren der Kelten und Alemannen*".

Inf.: [Inge SIMON](mailto:Inge.Simon)

10 - 17. aprilo

25a Printempa Semajno Internacia en *St. Andreasberg, Germanio*. **PSI** estas granda paska renkontiĝo por la tuta familio, bonvenigas ankaŭ parojn kaj unuopulojn en ĉiu aĝgrupo.

Inf.: Jörg Gersonde, Hermann-Wäschke-Str. 31, DE-06366 Köthen, Germanio. Telefono: +49-(0)3496-558517, Fakso: +49-(0)18050-5511002972, rete: psi@esperanto.de

11 - 14. aprilo

Kongreso de SAT-Amikaro en *Pau, Francio*. SAT-Amikaro estas Franclingva LEAO de SAT.

Inf.: OKK SAT Amikaro, 40 rue Pasteur, FR-64000 Pau, Francio. satamikaro2009@gmail.com

25. aprilo

Malferma Tago de la Centra Oficejo de UEA en *Rotterdam, Nederlando*. Inf.: Universala

Esperanto-Asocio, Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando. uea@co.uea.org

7 - 11. majo

Nacia Interasocia Kongreso de Esperanto en la urbo *Troyes* en *Francio*.

Inf.: rete [Claude Nourmont](mailto:Claude.Nourmont)

23 - 29. majo

61a Kongreso de IFEF Internacia Fervojista Esperanto Federacio en *Triesto, Italio*.

Inf.: Triesta Esperanto-Asocio, C.P. 601 Trieste Centro, IT-34132 Trieste, Italio. tel.: +39-040-350093; +39-040-398562, rete: testudo.ts@gmail.com aŭ noredv@tele2.it

28. majo - 3. junio

Eŭropa Esperanto-Kongreso, kune kun Germana Esperanto-Kongreso dum Pentekosto en *ICH/Herzberg*. Detala programo: "*Ĉi tie*".

Inf: ICH, Interkultura Centro Herzberg, DE-37412 Herzberg/Harz, Grubenhagenstr.6. Tel: +49/(0)5521-5983, rete: esperanto-zentrum@web.de

10 - 14. junio

2009 Blue floras la genciano 5 (Amuza junulara semajnfino) en *Goldegg, Germanio*

Inf.: Inge Simon, Brünner Str. 20, DE-73431 Aalen, Germanio. Tel.: +49-7361-360615, +49-170-4739318). rete: Inge.Simon

WIKIPEDIO

Wikipedia transpasis la ŝtupon de 111 000 artikoloj : **111 028** (22a loko el 264 lingvoj).

La version en espéranto de **Wikipédia** (**Wikipedia**) a dépassé les 111 000 articles : **111 028** (22ème place sur 264 langues).

— Ĉu vi ŝatas humurumi esperantlingve? —
Tiuokaze, la ci-suba somer-renkontiĝo estas por vi i

INTERNACIA ESPERANTO KONFERENCO EN KONDOROS, HUNGARIO, 18-24 jul 09
prelegoj, debatoj, libroservo, ekskursetoj, kuracaj varmobanejoj...
lingvokurso, programo por infanoj... kaj atribuido de OSIEK-premio 2009

HUMURA LITERATURO EN ESPERANTO

informoj, aliĝoj

Eric LAUBACHER, 1 rue Bougainville
(FR) 78180 MONTIGNY-Bx, Francio
Tel. +33 1 30 96 67 91 rete: kasisto@osiek.org

Pál KOZSUCH, Vasút u. 3,
(HU) 5553 KONDOROS, Hungario
rete: pauljuno@freemail.hu

17-a INTERNACIA ESPERANTO-SEMAJNO DE LA KULTURO KAJ TURISMO EN PINEDA DE MAR Hispanio

Tiu internacia semajno de Kulturo kaj Turismo estas jam tradicia ferio-semajno, kiu okazas fine de septembro aŭ komence de oktobro en Katalunio. Ĝin kutime partoprenas 100 ĝis 150 personoj.

En 2009 ĝis okazos en Pineda de Mar, inter Girona kaj Barcelona, de la 3-a ĝis la 10-a de oktobro 2009 en Hotelo Stella & Spa.
Str. Puntaires, 1,
08397 Pineda de Mar (Katalunio) Hispanio

Aliĝ-kotizo 20 € ĝis 31.07.2009
poste 30 €
Kompleta pensiono en la hotelo:
34 € en dulita ĉambro po persono
kaj tago, 44 € en unulita ĉambro.

Informoj kaj aliĝiloj ĉe:
<http://personales.ya.com/semajno>
Koresponda adreso:
Luis Serrano Pérez. Apartado 423.
ES-08200 SABADELL Hispanio
Tel. (34) 93 727 50 21.
Retadreso: luis_serrano@mixmail.com

Specifan gratulon al niaj samcelanoj Denise kaj Armand HUBERT, kiuj racie kaj fruktodone agadas surloke.

La bulteno "NURA STELETO" -N°46, janvier 2009- parte dulingva, riĉas je interesaj artikoloj.

Post raporto de prelego far *Claude Hagège* en la urba mediateko, kuŝas informoj pri ceteraj eventoj. Kalendaro de la kursoj, de la renkontiĝoj, ampleksa anonco de publika konferenco de Armand Hubert, en februaro, -*Zamenhof, histoire d'un humaniste*- sub la aŭspicoj de la asocio "Relais, Solidarité citoyenne", kiu ankaŭ proponas "après-midis découverte" kun la venonta temo en majo (fak-renkontiĝoj kun titolo "Bonjour voisin"), omaĝo al Litovio, denove en la mediateko.

Paragrafo elvokas aperon de la verko "La rue Zamenhof", pri kiu amplekse raportas aliloke "La Informilo".

MULHOUSE

Monsieur Yann Kerdilés, professeur d'anglais et doyen à l'université de Mulhouse, a tenu une conférence, le 27 février, à la librairie Bisey, avec comme sujet "La mort programmée de l'anglais et la mondialisation de l'espéranto".

D'emblée, il a affirmé que l'anglais n'est pas une langue mais une multitude de dialectes.

Il a mis en évidence les différents parlers de l'anglais qu'il a appelé des "dialectes". L'anglais des chinois, l'anglais utilisé dans une tour de contrôle, celui utilisé en Afrique etc. D'où la difficulté de se comprendre.

Un seul quart des locuteurs anglais sont des natifs qui devront bientôt apprendre l'anglais ou les dialectes des autres locuteurs pour pouvoir effectivement se comprendre. Une mort programmée peut-être d'ici 30 ans.

Il a terminé sa conférence en mettant en évidence le temps nécessaire pour l'étude de l'anglais, **dix ans pour un asiatique** alors qu'**une année suffit pour l'espéranto**.

Ne pourrait-on pas consacrer une année pour l'espéranto pendant la scolarité pour être beaucoup plus efficace ?...

Jen rezultoj de enketo farita en la grupo "Lille-Villeneuve-Espéranto" al 100 demanditoj.

Dato : je la 7-a kaj 9-a de marto 2009.

Nomo de la enketinto : *Claude Longue-Épée*.

Urbo : Lille.

Preciza loko : *Aŭtobus-haltejo* en la centro de la urbo kaj antaŭ la stacidomo.

Daŭro de la enketo (por 100 intervjuitoj) : *entute 3 horojn* (1 matene + 2 posttagmeze, kun proksimume samaj averaĝaj rezultoj).

Ĉiuj demanditoj tuj konsentis respondi.

Proksimume 50 estis ĝis 30/35-jaroj aĝaj, kaj 50 ĝis 60/65-jaroj aĝaj. (laŭ "nazvida" mezuro).

Analizo de la respondoj de la 100 respondintoj.

1 - Al la 1-a demando "Savez-vous ce qu'est l'espéranto ?"

--- 59 neniam aŭdis paroli pri Esperanto. Inter kiuj neniu petis precizigojn !

--- 41 jam konatiĝis kun Esperanto. Kiuj precizigis, ke temas pri "universala" aŭ "internacia" lingvo.

2 - Al la 2-a demando "Comment en avez-vous entendu parler ?"

Inter tiuj 41 personoj konantaj Esperanton :

--- 13 estis sciigitaj de familio aŭ de amikoj

--- 8 estis sciigitaj mere de lernejoj kontaktoj (kun aŭ sen ia inico)

--- 20 estis sciigitaj pere de televido aŭ de iuj amaskomunikiloj.

3 - Al la 3-a demando "Pensez-vous que l'Union Européenne devrait faire connaître l'espéranto ?"

Inter tiuj 41 personoj konantaj Esperanton :

--- 32 respondis "jes" senhezite.

--- 9 respondis proksimume "mi ne scias", sen alia komento.

Samideane,

Claude Longue-Épée

“*La pedagogio de Esperanto antaŭ la defioj de interkultura komunikado*”

Informoj pri la konferenco, ĝia programo, urbo,
partoprenkondiĉoj en
http://ilei.info/konferenco/2009/konferenco_2009.php
Venu al *ILEI-konferenco* por aktive esperantumi
dum *la antaŭ-UKa semajno*
kaj partoprenu ankaŭ **en la ekskurso al salminejo en
Wieliczka !**

komuniko de “La Vortaro”

Karaj abonantoj,

Ni havas la plezuron anonci al vi, ke la *Pola vortlisto* estis plivastigita, dank'al la laborego de Sinjoro *Sebastian CYPRYCH*, kiu aldonis pli ol 10 000 vortojn al la jam ekzistantaj vortlistoj.

Tiu bona iniciato tutcerte estos tre utila ĵus antaŭ la venonta *Universala Kongreso* kiu okazos en Pollando.

Dankegon kaj gratulegon al li !

Vi povos elŭti la novan vortliston je la kutima adreso :

<http://www.la-vortaro.net>

Kiam vi instalos la novan vortliston, la malnova estos aŭtomate anstataŭigita. Dank'al nia re-akirilo vi retrovos viajn proprajn aldonajn.

Bonan elŭton!

Bernard(o)

Jubileo

Ekzakte antaŭ unu jaro, la 5an de februaro 2008, en Kaliningrado (Ruslando) ekfunkciis nova podkasta servo. Komence sentitola, ĝi baldaŭ ricevis la nomon *Radio Esperanto*.

Ĉiu sonprogramo de *Radio Esperanto* enhavas, post la enkonduko de la redaktoro (*Aleksander Korĵenkov*), Kaliningradan felietonon de *Halina Gorecka* kaj Esperanto-novaĵojn. En la programoj estas prezentataj novaj kajeroj de *La Ondo de Esperanto* kaj la plej interesaj tekstoj el ĝi. Precipe ŝatataj de la aŭskultantoj estas niaj konstantaj programeroj literatura kaj muzika.

Entute aperis **19 sonprogramoj**, kiuj dum la jaro estis elŭtitaj **17 225 fojojn**. Averaĝe ĉiu programo estis elŭtita **907 fojojn**. Legu pli detalan statistikon en la rubriko “Novaĵoj” de la retejo <http://esperanto.org/Ondo/>

Radio Esperanto estas aŭskultebla: <http://la-ondo.rpod.ru/>

Radio Esperanto estas abonebla: <http://la-ondo.rpod.ru/rss.xml>

Bonan aŭskultadon!

HaGo, AlKo

PS – Alia jubileo ...

Antaŭ 100 jaroj, en februaro 1909, en Moskvo, aperis la unua numero de “La Ondo de Esperanto”, kiun eldonis *Aleksandr Saĥarov*.

La eldonanto de la nuna “Ondo...”, *Halina Gorecka*, koncize raportas la historion de la fruepoka, en la rubriko “*Nia Trezoro*”, en kiu ĉi-jare aperas prezentoj de gravaj Eo-gazetoj.

Legu ĝin en la novaĵ-rubriko de la retejo <http://esperanto.org/Ondo/>

IF

LA 25-a INTERNACIA FESTIVALO en DÜSSELDORF en Germanio 27.12.2008 - 3.1.2009 Kadra temo: Literaturo

HDP, la konstanta organizanto de IF, refoje donis al ni rendevuon en Düsseldorf kaj eĉ en la sama domo kiel en 2007. Sed fakte ni troviĝis en tute alia parto de la domo, plene modernigita, kun vastaj salonoj, sur pluraj etaĝoj. La knajpo agrable situis en la enireja halo kun vasta spaco por kune babili kaj ĝui la etoson. Nur la dormo-ĉambroj similas al tiuj de 2007.

Krome tiu 25a IF estis jubilea. La vespero por festi la jubileon estis aparte bone organizita kun jubileaj kukoj kaj ŝaŭmvino.

La kadra temo Literaturo proponis interesajn prelegojn. Sed ankaŭ prelegoj pri scienco, pri vojaĝoj estis aparte allogaj. Certe ni ne forgesu la kutimajn programe-rojn kiel ekskursoj, distraj vesperoj, silvestra balo, novjara promeno, kiuj grandparte kontribuis por igi la tutan semajnon vere alloga kaj ĝuinda.

A. Grossmann

Al tiu 25a IF aliĝis 167 personoj el 23 landoj. Inter ili estis pluraj novaj partoprenantoj ankaŭ el landoj ĝis nun preskaŭ ne reprezentitaj, Armenio, Japanio, Argentino.

Jam la 27an de decembro okazis la interkona vespero kun bonvenigaj salutoj de HDP. Li ankaŭ klarigis la situacion de la nuna domo, kies antaŭa estrino ekŝiĝis. Malgraŭ tio li sukcesis solvi ĉiujn administrajn kaj organizajn problemojn.

Mikaelo Bronŝtejn poste prizorgis la ceteron de la vespero per kantoj kaj allogaj ludoj. Al 5 kandidatoj pri vodko estis proponitaj glasetoj da akvo aŭ vodko. La publiko devis diveni laŭ

la aspekto de la trinkintoj, kiu el ili fortrinkis la solan vodko-glaseton. Edmond Plutniak ja aspektis al la tuta publiko la feliĉulo, kiu trafis la ĝustan glaseton. Sed envere ĉiuj el ili havis vodkon en sia glaseto. Aliaj trinkintoj sukcesis tion lerte kaŝi.

Jen aliaj ludoj kaptis la atenton de la publiko kaj amuzigis ĉiujn.

La duobla trompo: kiu el ili fortrinkis vodkon?
Fakte ĉiuj.

Kiom da pilketoj sub la postaĵo?
Malfacile tiel ilin nombri.

Mikaelo Bronŝtejn estas ne nur kantisto, gitaristo, humoristo, verkisto, sed ankaŭ tre kompetenta animanto kaj distranto. HDP ja komprenis tion kaj tial uzas liajn kompetentecojn por pluraj vesperoj dum la IF-semajno.

Diligentaj edzinoj provas blinde kravat-nodi por la edzoj.
Ĉu sukcese??

Jozefo Ŝemer prelegas pri "Juda humuro"

Dum la tuta semajno okazis diversaj samtempaj prelegoj, inter kiuj ja necesis elekti. La matenaj prelegoj okazis de la 10a ĝis la 11a30 aŭ eĉ pli longe. En la posttagmezo okazis du serioj da prelegoj de la 13a30 ĝis la 15a kaj de la 16a30 ĝis la 18a. Pro la samtempeco de la prelegoj, ja necesis bone elekti kaj iel rezigni pri la ceteraj prelegoj.

Aparte interesaj estis la prelegoj de Jozefo Ŝemer el Israelo. Lia temo estis "Juda humuro". Li enkondukis sian prelegon per klarigoj pri la juda religio kaj juda popolo, ties diversaj tradicioj kaj kutimoj en centra Eŭropo kaj aliaj mondpartoj. Li aparte emfazis la malfacilajn regulojn de la juda religio. Eble nur 20% de la popolo sukcesas ilin sekvi kaj eble nur 10% plene respektas ilin. Krome li klarigis, ke dum la jarcentoj estis pli forta tradicio studi ĉe judoj ol ĉe aliaj popoloj. Tial li ne hezitis menciigi plurajn jud-devenajn eminentulojn, sciencistojn tra la mondo, inkluzive Zamenhof. Sed aliflanke granda parto de la popolo estis malriĉa kaj eĉ mizera. Certe tre utila enkonduko por poste pli facile kompreni judajn ŝercojn.

Aliaj prelegoj pri literaturo estis "La mondoj de fratoj Strugackij". La plej famaj rusaj verkistoj de scienc-fikciaj romanoj. Mikaelo prelegis pri ili kaj eĉ povis proponi 7 tradukojn, kiujn li jam sukcesis plenumi..

Enkonduko al la ŝerco:

En la orienteŭropa juda mondo dum jarcentoj estis kutimo, ke malriĉaj judoj manĝis kaj eĉ tranoktis ĉe judaj riĉuloj.

Ekzemple, mia patrino (1922-2004), kiu kreskis en juda riĉa familio en la regiono Transkarpatio (aliaj nomoj: Rutenio, Subkarpatio, Karpato-Rus Ukraina, Podkarpatska Rus, Zakarpattia, Rutenfold ktp), rakontis al mi, ke ili regule havis malriĉajn manĝgastojn je certaj tagoj de la semajno.

Ŝerco:

Amanta edzo

Malriĉulo gastis dum kelkaj tagoj ĉe riĉa malproksima parenco. Tiam tro tedis la afero al la riĉula edzino kaj ŝi diris al la gasto:

"Mi ege miras pro tio, ke vi ne sopiras je via edzino, kiu restis sola hejme."

Ekbrilis la okuloj de la malriĉa gasto kaj li respondis:

"Vi bele parolis. Mi tuj sendos al ŝi telegramon kaj invitos ankaŭ ŝin."

Arcadij STRUGACKIJ, Boris STRUGACKIJ

LA BURGIO
KONDAMNITA

"Morto de artisto" estas la nova romano de Anna Löwensstein (Italio) post la fama verko "La ŝtona urbo". La libro estis akurate liverita al la surloka libroservo de FEL.

Pri "Vivo kaj verko de la juda poetino Rose Ausländer" prelegis Christiane Oetter (Germanio)

Pri "Armena literaturo en Esperanto" parolis Karine Arakelyan (Armenio).

"Rakontaro Genĝi kaj verkisto Dazaj-Osam" Rakontaro

Genĝi estis verkita de ĉanbelanino Murasaki-Ŝikibu ĝuste antaŭ 1.000 jaroj; ĝi estas probable la plej malnova romano konata ne nur en Japanio, sed eĉ en la mondo. Okaze de la 1.000-jara jubileo Tacuo Huĝimoto el Japanio komencis ĝin traduki kaj prelegis pri ĝi.

Prelegoj pri vojaĝo estis faritaj de Bernard Vivier pri Japanio en 2007, kiam okazis tie UK en Jokohamo. Liba kaj Floreal Gabalda prezentis fotojn, filmon kaj dancojn pri Venezuelo, kiun ili vizitis en somero 2008. Rémy Bouchet rakontis pri sia stud-vojaĝo tra Norda Vjetnamio. Li montris bildojn pri la lando kaj pri famaj historiaj lokoj pro koloniado kaj milito.

Liba kaj Floreal prezentis Venezuelon, bilde, kostume kaj dance.

La vojaĝo de Rémy Bouchet tra Vjetnamio

Simone Cajelot provas la tipan vjetnaman ĉapon

Ĵak Le Puil
koncertas.
La danĝera ul'

La publiko en la
salono aŭlo

La distraj vesperoj arigis en granda salono "aŭlo" ĉiujn partoprenantojn. Ni povis ĝui la koncertojn de Ĵak Le Puil, fama pro lia kanto "La danĝera ul'" kaj multaj aliaj. Iuj ŝatis la koncerton de

Alejandro Cossavella el Argentino, kiu jam de monatoj turneas tra Eŭropo. Li kantis en Esperanto, kaj en la hispana kaj portugala, ofte simplaj kaj ne profundaj kantoj. La armena vespero estis ankaŭ tre ŝatata. Karine Arakelyan prezentis bildojn kaj filmon pri Armenio. Ŝia nevino Hasmik dancis kaj kantis por la publiko tradiciajn armenajn kantojn. Poste la publiko estis invitata gustumi specialaĵojn el Armenio, manĝaĵetojn kaj alkoholaĵojn.

13 partoprenintoj en la 1a IF kaj partoprenantoj en la 25a IF

Aparte alloga estis la jubilea vespero por tiu 25a IF.

Kiuj el la partoprenantoj de la nuna IF jam partoprenis en tiu unua IF antaŭ 29 jaroj? En speciala magia teatro necesis diveni per palpado, kiu estas kiu. Finfine atingis la scenejon 13 konataj samideanoj. Ĉiu el ili rakontis iun anekdoton aŭ spertaĵon pri iama IF. Plej interese estis vidi la fotojn de Brian Moon, kie aperis tiuj iamaj partoprenantoj, sed ja multe pli junaj. Poste venis la surprizo de la organizantoj. Oni alportis 2 tri-etaĝajn kukojn kaj plurajn botelojn da ŝaŭmvino. Certe necesis viciĝi por ricevi pecon, kiun Harald kaj HDP distranĉis.

Poste la etoso iĝis pli kaj pli gaja inter la diversaj rondoj.

Ŝajne regis plej multe da ridemo inter litovinoj, sed ne nur..

Harald kaj HDP regalias la IF-anojn

Certe la plej grava kaj sopirata vespero de la semajno esti tiu de la 31a de decembro por festi la novjariĝon.

Post la vespermanĝo pluraj paroj enkondukis la balon per prezentado de Polonezo. Ĝi iĝis jam tradicia programero de IF kaj ege ŝatata de la dancantoj kaj de la publiko. Certe ĉi-jare abundis la spaco por ĝin prezenti en la granda manĝo-salono.

Poloneza parada danco
por malfermi la balon

Poste komenciĝis la balo, kiun HDP regule interrompis por bondeziri laŭ la horzonoj. Unue, sed iom malfrue, je la 21a al koreoj, japanoj, kiuj jam de 4 horoj estis en 2009, poste al rusoj je la 22a, al latvoj, litovoj, israelanoj, armenoj je la 23a.

Kompreneble je noktomezo

ekestis la novjaro por ĉiuj. La glasoj estis plenaj por tosti kaj bondeziri al ĉiuj **Feliĉan Novan Jaron** kaj interŝanĝi kisojn. Je la unua matene nova interrompo por britoj, portugaloj, kaj iom escepte aldoniĝis kanadanoj por ne bezoni atendi ĝis la 6a matene.

Bedaŭro
Rob prizorgis la dancmuzikon, sed ŝajne ĉi-jare li ne sukcesis kontentigi la dancemulojn, kiuj ofte plendis pri neoportuna muziko. Tamen kelkaj sukcesis danci? Sed iam eĉ neniu dancis.

Novjara promeno

Por la novjara promeno, kiun multaj partoprenis, ni laŭiris iom la Rejnon tute proksime de la IF-ejo. La vetero estis iom pli griza ol en antaŭaj tagoj.

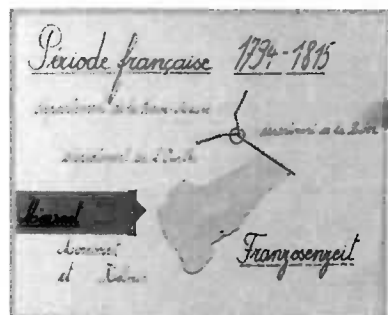
Kuketoj "Printillo"

La tuttaga ekskurso celis unue la urbon Akeno (Aachen). Famaj estas tie la akenaj spickukoj nomataj "Printillo". Ili ne estas industrie fabrikataj, sed ĉefe en malgrandaj kukejoj. Ni vizitis unu el ili,

ricevis multajn detalajn informojn pri la fabrikado de "Printillo" kaj gustumis diversajn. La katedralo de Akeno estis konstruita en la jaro 800 kaj estis la iama reĝa kapelo de Karolo la granda. La tagmaĝo okazis en la belga urbo Kelmis. Tie, dum paŭzetoj s-ano Mathieu Schrymecker interese informis pri la aparta situacio de tiu landlima anguleto.

Kelmis-Moresnet apartenas al Belgio, sed inter 1815 –1919 ĝi estis "neŭtrala ŝtato Moresnet" (pro malakordo inter Prusio kaj Nederlando, Belgio ekzistis nur ekde 1830). La eta "tortopeco" famiĝis inter esperantistoj, ĉar fondiĝis la Esperanto-stato 'Amikejo', en aŭgusto 1908, do ĝuste antaŭ 100 jaroj...

La nacia vespero estis la lasta de la IF-semajno. Ĝi estis aparte agrabla, ĉar multaj talentuloj proponis siajn hobiajn, siajn artojn. Arlette Plutniak lerte arigis kante-mulojn por krei la IF-koruson, kiu plezurigis la publikon.

IF 2008-2009 tiel finiĝis, iuj sukcesis ankoraŭ ĝui la plilongigan tagon. Multan dankon al HDP, kiu klopodis kontentigi ĉiujn.

fotoj + raporto: Andreo

Renkontiĝo en Esperantio

Vizito al amiko en Togolando

de Roberto Kueny

Esperantisto de dudek kvin jaroj, mi ekkonatiĝis kun afrika grupo kiu ĉeestis la jubilean UK-on en Varsovio en 1987. Inter ili Mensah B. Atiogbe-Agbemadon el Togolando. Ni daŭre korespondas letere de la unua renkontiĝo. Mi jam revidis lin dum la UK-oj de Vieno en 1992 kaj Vilno en 2005 kaj li vizitis mian hejmon post la UK-o de Vilno.

Li invitis min al sia lando, kaj ni interkonsentis renkontiĝi en 2008.

Jen Roberto survoje al Lomé la 1-an de novembro 2008. Mi estis gastigita de Mensah en lia domo kun lia familio. Lia hejmo estas situata en vilaĝo nomita Zowla, apud la urbeto Aneho, proksime de la limo de Benino kaj de la maro, oriente de la lando.

Li ankoraŭ deĵoras kiel direktoro de mez-lernejo kaj samtempe profesoro pri Historio kaj Geografio. Matene, je la sesa, li foriras per motorciklo por atingi la kolezion, post duon-horo da veturado sur kamparaj vojoj. Sed posttagmeze li estas libera por ekskursi kun mi en la ĉirkaŭaĵoj, por viziti la vidindaĵojn, renkonti la eminentulojn de la vilaĝo, kaj eĉ dum tri tagoj por viziti en Lomé, la

La gelernantoj serioze enviĝas en la lernejo-korto

La "jovo" kun la gelernantoj

Memor-panelo

INSTITUTO ZAMENHOF

Simbolo de amikeco inter:
Hans BAKKER (Nederlando)
GBEGLO Koffi (Togolando)
danke al la internacia lingvo
ESPERANTO

Koffi Gbeglo (maldekstre) kaj Mensah

ĉefurbo, la imponan, privatan kolezion nomata "Instituto Zamenhof".

Alvenante mi miregis pro la domo kaj la mult-nombraj gelernantoj kiuj ĝoje akceptis min!

La Instituto estis kreita de eminenta enlanda esperantisto Koffi Gbeglo (ankaŭ akademiano), kaj de Hans Bakker el Nederlando, kiu responsis pri la afrika movado dum multaj jaroj.

En tiu kolegio, la gelernantoj estas vestitaj blank-verde. . . . kompreneble (vidu foton).

La monumento de la Sendependeco

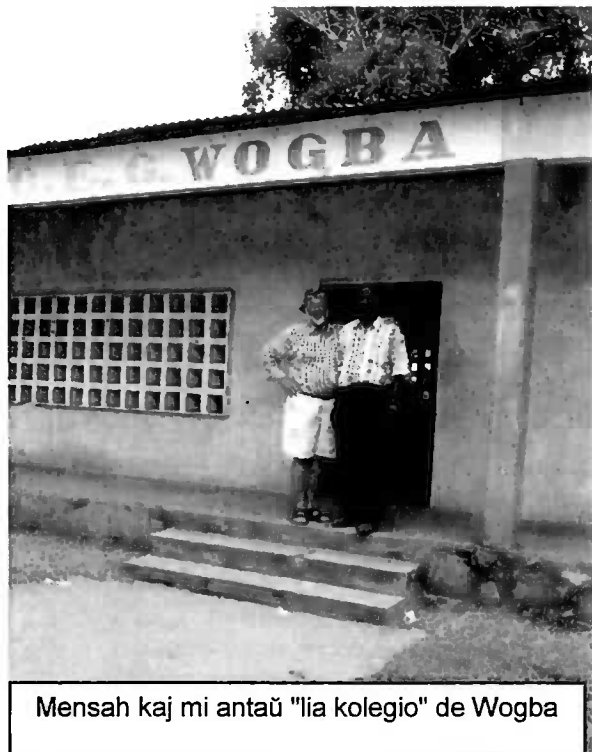

En la tria jaro de studado, ili. . . kompreneble lernas la Internacian Lingvon. Dum tiu semajn-fino okazis ankaŭ kunveno de la loka Eo-grupo. Ok tagoj poste, Mensah kaj mi estis invititaj en la familio de Koku, kie la gefiloj parolas Esperanton. . . denaske. Jes ja! La vizito al la granda merkato de la urbeto Vogan, estis tre impresiga, multkolora, vige viv-plena.

Mi malkovris ankaŭ la fosfat-minoj apud Lome. Ni ĉiam veturis per taksio sur ne tre glataj vojoj.

Aŭ transiro de la granda lago apud Zowla por viziti la onklon kaj familianojn.

Pri kio mi ne tro kutimas, dum unu monato, estas elteni la varmecon, (kiam frostas en Eŭropo!) : ekŝvitado de la matenmanĝo ĝis la vespermanĝo, . . . kiam la kuloj malagrabiligas la amikan etoson. Sed dum la restado, mi, la "jovo" (la blankulo), ekkonis multajn vilaĝanojn babilante antaŭ freŝa kaj bonega enlanda biero. Mi spektis kompreneble la tradiciajn festojn kun dancoj kaj tam-tam-muziko.

Mensah kaj mi antaŭ "lia kolegio" de Wogba

Do mi spertis dum unu monato la viv-manieron (tio kion mi deziris!) kaj manĝaĵon en afrika vilaĝo. Por mi, ne forgesbla restado en familio de esperantista amiko, kie oni parolas ofte nur la regionan lingvon nomata "Mina", sed la oficiala en la lernejo estas la franca.

Kien estontece?

Kokou, mia afrika persona nomo!

La belega nepineto adiaŭas Roberton

Memorinda evento... Zamenhof-tago en la UNESKO-sidejo

Parizo – 15an de decembro 2008

“... Pli ol 200 personoj plenigis la salonon, kiam mi alvenis kun la grupo de Troyes.

Agrabla etoso de zumanta abelujo! Mi rapide okulumas al konataj ridetantaj vizaĝoj, sukcesas babili kun kelkaj, sed jam venas la momento de la prelegoj .

Du horojn kaj duono da seninterrompaj, tre interesaj paroladoj... Fakte, ĉar ĉio dirita estis de mi plejparte konata, mi ĉefe dediĉas mian atenton al la teknika flanko de la afero...

Duono de la ĉeestantoj disponas pri skribtableto, sed por ĉiu senescepte, orel-kovriloj (aŭskultiloj) por doni samtempan tradukon, laŭ elekto de unu el ĉirkaŭ ok lingvoj. Sed ĉi-vespere, nur du lingvoj estis uzataj, la franca kaj la esperanta. Ĉar la ĉeestantaro konsistas ĉefe el francaj esperantistoj, mi iomete demandas min, ĉu valoras traduki. Tamen, kiam mi

kapablas regi la sistemon, mi tre rapide vidas la avantaĝon. Kelkaj voĉoj de prelegantoj estas ne sufiĉe laŭtaj, aŭ en frekvenco ne sufiĉe bone kapteblaj; en tiu kazo, la aparato redonas la originalon laŭ pli laŭta kaj pli aŭdebla sono. Kelkfoje la voĉo de la interpretisto pli bone agrablas al la orelo ol tiu de la preleganto ĉe la mikrofono. Cetere, kelkaj gastoj deziras kontroli siajn kapablojn en la tradukita lingvo, kelkaj aliaj deziras kontroli la fidelecon al la originalo, kelkaj ankaŭ vere bezonas la tradukon, ĉar ili scipovas nur la francan aŭ nur la esperantan, do tiuj "kaskoj" riveliĝas tre utilaj. Mi ankaŭ konstatas, ke la virinaj voĉoj estas pli facile kapteblaj, kaj inter la viraj, tiu de Cyrille Hurstel ankaŭ tute taŭgis kaj estas tute klara.

El la paroladoj, ne eblas rakonti pri ĉiuj. Henriette Walter atentigos interalie pri strangaĵoj de la franca lingvo, ekzemple la vorto *ineffable*, ne havas la malan vorton *effable*, same la vorto *démolir*, ne posedas korespondan malan vorton...

Aŭskultante S-ron Zaleski-Zamenhof, mi ĉefe ŝatas la fakton, ke li persone parolas al sia avo !... Mapo sur ekrano ebligas kompreni la diversajn sinsekvajn politikajn statutojn de Bialistoko, neeblo por iu lando postuli la honoron esti la ekskluziva naskiĝ-lando de L. Zamenhof, do prefere oni konservu la ideon, ke li apartenas al ĉiuj landoj en la mondo, kaj ke la aparta trajto de la lingvo estas amikeco.

Interesa DVD-filmo montras lecionojn, liveras argumentojn por esperanto kaj intervjuojn de gejunuloj. Kun entuziasmo de junulino prelegos Estelle Loiseau.

Ĉar ĉiuj prelegoj laŭdis la meritojn de la lingvo (eĉ Unesko-gravulo agnoskis, ke la esperantistoj estas tre utilaj kaj efikaj, kiam Unesko bezonas tradukojn de mesaĝo en tre diversajn lingvojn), ĉu la sekva diskuto kun la publiko restus en simila optimismo ?... Plejparte ne, ĉar kiam multaj ĉeestantoj starigas la demandon, ĉu la eniro de esperanto en la francan nacian edukadon progresas, iĝas la respondo negativa, eĉ la franca lingvo estas minacata...

Tamen, iu intervenanto konkludios, ke la metra sistemo bezonis du jarcentojn por esti agnoskita kaj uzata, kaj ke ni devos pacienci por ĝui sukceson de nia ankoraŭ tre juna lingvo.

Alvenas la momento de la tradicia bufedo, dum kiu la kunpremitaj homoj ne sukcesas facile atingi la manĝeblajn frandaĵojn kaj trinkaĵojn -kelkaj gastoj eĉ devos rezigni pri tio...- kaj baraktos por retrovi siajn amikojn en la moviĝanta homamaso !

Bonŝancon mi havas, mi ja sukcesas kapti S-ron Zaleski-Zamenhof, por ke li subskribu la ĵus eldonatajn librojn de "*La rue Zamenhof*", t.e. kelkaj ekzempleroj, kiujn mi ricevis pro grava rolo en la traduko-tasko... Amikoj el Troyes profitas la renkontiĝon por foti nin kune. Sro Zaleski-Zamenhof aldonas : "*Fotu min kun mia nepo*". Pluraj tiam malkovros, ke li estas akompanata de sia nepo Pierre, bela ridetanta junulo, kaj memevidente ili plezure plenumos lian deziron.

Ĉiuj esperas, ke la "nepo de la nepo" sekvos la spurojn de la avo, kaj de la "avo de la avo" !...

Sed jen, oni anoncas al mi, ke mi devas rapidi sine de la grupo, cele metro- kaj trajno-revenvojaĝon...

Ĝoja etoso regos en la kupeoj !.. Ĉiuj estas kontentaj pri tiu renkonto en Unesko, kaj ankaŭ pri la antaŭa tre sukcesa Zamenhof-tago en Troyes... Nu, pri tio estus nun tro longa rakonto”.

Ginette Martin

... un site à consulter en permanence !...

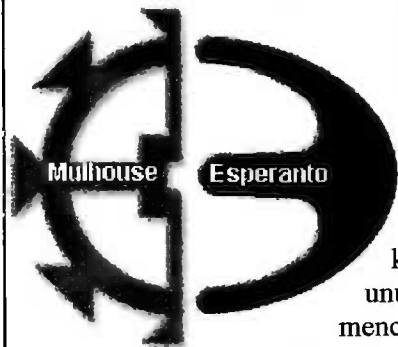
aktualigitaj informoj pri estontaj aranĝoj, fotoj pri okazintaj eventoj estas daŭre troveblaj ĉe

<http://esperanto.alsacelorraine.neuf.fr>

ĝi estas la retejo de nia asocio, informas pri ĝiaj aktivecoj, pri la lokaj grupoj kaj pri Esperanto

multaj ligoj ebligas rapide trovi aliajn interesajn tetejojn en Francio kaj en la mondo

Mulhouse-Esperanto kaj ties aktivecoj

En oktobro 2008, komence de la lerno-jaro ekfunkciis la Esperanto-kursoj en La Kulturdomo Espace 110 en Illzach apud Mulhouse. Ĝia ampleksa broŝuro anoncis la Esperanto-kursojn por komencantoj kaj progresantoj, merkrede kaj ĵaŭde vespere de la 18a30 ĝis la 20a. Frédéric Porretti pretis gvidi la kurson por komencantoj. Malgraŭ kelkaj komunikoj en la lokaj gazetoj, ni sukcesis havi nur unu lernanton en la kurso por komencantoj. La kurso por progresantoj tuj povis komenciĝi kun 4 gelernantoj. Ni uzas tekstojn de la libro "La Miks-ĉifona knabino.", kiu taŭgas por la diversaj niveloj de niaj gelernantoj. Ĝin gvidas André Grossmann.

La kultur-domo Espace 110 estas la sidejo de nia asocio, kie ni povas organizi niajn kunvenojn, festetojn, ktp.

La kultur-domo en Illzach okazigas ĉiu-jare en novembro gravan manifestacion pri bildrakontoj, nomata Bédéciné.

Laŭ iniciato de Simone Kiry, nia loka asocio povis havi tie senpage tablon por prezenti Esperanton al la publiko kun la ebleco montri kaj eĉ vendi bildrakontojn en Esperanto.

Ni efektive sukcesis vendi iom da bild-rakontoj en Esperanto. "Gastono", "Eta Spiru", kaj "Tinĉjo".

La kalendaroj 2009 estis aparte oportunaj por disdoni al la publiko kaj al pli interesataj homoj ni donis la prospekton "Langue Equitable".

Zamenhof-festo:

Niaj Zamenhof-festoj estas organizitaj laŭ-vice en Svislando, Germanio kaj Francio. En 2008 estis la vico de la Bazela grupo ĝin organizi.

Ĝi okazis la 13an de decembro ekde la 15a horo. La partoprenantoj estis akceptita per kafo kaj diversaj memfaritaj kukoj kaj tortoj.

Aparte interesa estis la prelego de Andy Künzli, pri Ferdinand Hodler kaj ties filo Hector Hodler. La patro estis komence de lasta jarcento fama svisa pentristo. Li ofte uzis sian filon kiel modelon por siaj pentraĵoj. Künzli montris al ni plurajn pentraĵojn, kiujn li interese komentis kaj komprenigis al ni la evoluon de lia arto. Certe la patro deziris, ke la filo ankaŭ iĝu pentristo. Sed tiel ne okazis. Sed li tamen subtenis sian filon en liaj Esperanto-aktivecoj.

Poste Ursula Niesert klarigis pri EDE, Esperanto Demokratio Eŭropo kaj la bezonataj subskriboj por ke EDE povu kandiditiĝi por la venontaj Eŭropaj balotoj en Germanio.

André Grossmann informis kaj invitis al la venonta regiona staĝo en Landersen, kaj ankaŭ montris la lastan eldonaĵon de TAKE, nome la Jarkolekton de TAKE 2008.

La vespero finiĝis per svisa rakledo akompanata de francaj vinoj en internacia amika etoso.

Mulhouse-Esperanto regule eldonas sian tri-monatan bultenon **Sud-Rejna Kuriero**, komuna al la grupoj de Bazelo kaj de Mulhouse. Aperas ĉefe tekstoj en Esperanto sed ankaŭ en la germana kaj en la franca.

La 8an de januaro 2009 anstataŭ nia kurso por progresantoj, okazis nia unua kunveno de la jaro por kune festi la tri reĝojn. Ni havis ĉi-foje la plezuron akcepti Henriette kaj Edmond Ludwig el Stosswihr.

Ni surtabligis 4 grandajn migdalo-tortojn, bongustan alzacan vinon kaj teon. Pro la hazardo de la 3 unuaj kukoj elektiĝis 2 reĝoj kaj 1 reĝino. Ni kune tostis je la nova jaro kaj je la sukceso de Esperanto en agrabla kaj amika etoso.

André Grossmann

Une parlementaire européenne propose des amendements en faveur de l'espéranto

(traduction d'un article de *Libera Folio*, média espérantiste gratuit en ligne)

Une parlementaire de l'Union Européenne place ses espoirs dans l'espéranto.

Ljudmila Novak, membre slovène du Parlement Européen, a présenté à la Commission parlementaire de la culture et de l'éducation une proposition pour l'introduction de l'espéranto comme langue commune de l'UE.

En répondant aux questions de *Libera Folio*, Ljudmila Novak explique que la proposition sera certainement refusée au vote, mais qu'elle peut cependant être utile pour lancer un débat sur les problèmes linguistiques et le rôle éventuel de l'espéranto.

Ljudmila Novak est membre du groupe chrétien-démocrate du Parlement Européen, et dans son jeune âge, elle a même étudié l'espéranto, que cependant elle ne pratique plus activement. En 2007, elle a participé au 7ème congrès de l'*Union Européenne d'Espéranto* en Slovénie.

Sa proposition sur l'espéranto a été présentée le 21 janvier, quand la *Commission parlementaire de la culture et de l'éducation* traita du rapport sur le multilinguisme. Selon sa proposition d'amendement, au rapport devraient être ajoutés trois points, que voici :

- ...constate que le **principe du respect de l'égalité des droits** ne peut être garanti par l'utilisation d'une langue nationale (l'anglais) comme « lingua franca ».
- ...propose que, tout en conservant et utilisant les langues vivantes, en respectant la diversité linguistique et en favorisant l'étude de plusieurs langues, on réfléchisse à la possibilité et à l'utilité de **l'introduction dans l'UE d'une langue construite commune, par exemple l'espéranto**. Lui seul pourrait faciliter l'intercompréhension entre Européens et avec les habitants des autres continents, parce qu'il est simple d'apprentissage et d'utilisation.
- ...constate que l'introduction de l'euro comme monnaie commune européenne a grandement facilité le commerce entre les États, a stimulé la croissance économique et contribué à une plus grande stabilité dans l'UE. Des résultats similaires pourraient également être obtenus par l'introduction d'une langue de communication commune, qui en aucune manière **ne chasserait ni ne limiterait l'utilisation des langues nationales** et des autres langues utilisées dans l'UE.

"Libera folio" s'est adressé directement à Ljudmila Novak pour plus d'informations.

Libera folio : Pourquoi avez-vous décidé de faire votre proposition au sujet de l'espéranto ?

Ljudmila Novak : *Parce que l'intercompréhension est difficile dans l'UE, bien qu'on étudie les langues étrangères. Il n'est pas juste qu'une langue nationale (l'anglais) soit utilisée comme langue commune.*

L. F. : Que pensez-vous de la politique linguistique actuelle des instances officielles de l'UE ?

L.N. : *L'UE s'emploie à prendre en considération toutes les langues officielles de l'UE et agit pour renforcer le principe du multilinguisme. Malgré cela, la majorité des documents sont en anglais ou en français, au moins dans un premier temps, et ainsi les autres langues n'ont pas les mêmes droits.*

L. F. : Quel rôle, selon vous, l'espéranto pourrait-il avoir dans les instances officielles de l'UE, et plus généralement dans l'UE ?

L.N. : *L'espéranto, en gardant simultanément les langues nationales, pourrait être une langue de communication commune entre les citoyens des différentes nations, particulièrement parce qu'il est facile, et que les citoyens moins doués pour les langues pourraient eux aussi l'apprendre rapidement.*

L.F. : Y aura-t-il un débat sur votre proposition ? Si oui, quand ? Et quels arguments présenterez-vous à cette occasion pendant la discussion, et quel résultat en attendez-vous ?

L.N. : *Le débat de ma proposition a déjà eu lieu à la Commission pour la culture, le 19 janvier 2009. Actuellement, je n'ai pas encore de nombreux soutiens. Je souhaitais attirer l'attention des membres de la Commission, et leur suggérer cette possibilité. Mes amendements seront refusés lors du vote, mais ils seront lus et discutés dans tous les groupes politiques.*

Ces propositions de Ljudmila Novak, membre du Parlement européen, ont été enregistrées sous la référence PE 416.668v01-00, dans le cadre du rapport sur le multilinguisme, rapporteur Vasco Graca Moura, trois propositions de modifications de l'article 4.

Svislando - pozitiva voĉdono por movo favora al Esperanto

Laŭ komunikado de *radio RTN* en Marin, Neuchâtel (Neŭŝatelo), la Kantona Konsilio (legislativa instanco de "provinco" Neuchâtel en Svislando) ĵus akceptis la movon "Valorigi Esperanton" per 60 poraj voĉoj kaj 41 kontraŭaj voĉoj.

Sinjoro Alain Bringolf kiel deputito lanĉis tiun movon, kiu ricevis apogon per subskribo de 27 deputitoj, kiam ĝi estis oficiale transdonita al la registaro de la kantono Neuchâtel.

Sinjoro *Alain Bringolf* kaj Sinjoro *Claude Gacond* estis kolegoj en la kantona parlamento dum pluraj jaroj kaj konas unu la alian ekde jardekoj. Same ili estis kolegoj en la lernejoj de la urbo La Chaux-de-Fonds, kie ili dediĉis sian tutan vivon al instruado al infanoj. Tiel sinjoro Bringolf povis konsciĝi pri la valoro de la aktivecoj de sia kolego Gacond.

Sinjoro Claude Gacond estas arkivisto de la *Centro pri Dokumentado kaj Esploro pri la Lingvo Internacia (CDELI)*, kiu situas en la urba biblioteko de *La Chaux-de-Fonds*. Li dediĉis sian tutan vivon al Esperanto. Emerito, li laboradas en tiu centro, instruas kaj prelegas sub la aŭspicioj de *Svisa Esperanto Societo* kaj *Svisa ILEI Sekcio*. Tiuj du instancoj estas sekcioj de la tutmondaj organizaĵoj UEA kaj ILEI. UEA dufoje ricevis agnoskon kaj apogon fare de UNESCO. En CDELI kunvenadas svisaj esperantistoj por renkontiĝi, studi, uzi la lingvon. Al CDELI venas eksterlandanoj por viziti la lokon kaj esplori en la riĉeco de la dokumentaro tiea. Rimarkindas, ke Esperanto kaj UNESCO havas la samajn celojn : subteni liberan kaj demokratian informfluan en la kampoj de edukado, sciencoj kaj kulturo.

Pormemore : en la jaro 2008, du deputitoj el la kantono Neuchâtel sinjorino *Francine John* kaj *Gisèle Ory* proponis UEA-n por la Nobel-premio por Paco. Malgraŭ la fakto, ke UEA ne ricevis tiun premion, la kandidatiĝo jam havis fortan eĥon en la tuta mondo. En 2009, deputito el Pollando en la Parlamento de Eŭropa Unio sinjorino *Margareta Handzlik* denove proponis UEA-n kiel kandidaton al la Nobel-premio pri Paco.

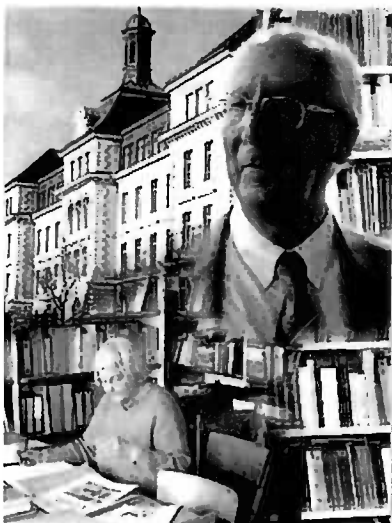
Aomori, Japanio, 2009-02-19

Mireille Grosjean

Kun-prezidanto de Svisa Esperanto Societo

Prezidanto de Svisa ILEI sekcio Reprezentanto de Svislando en la Komitato de UEA

Prezidanto de Internacia Ekzamena Komisiono de UEA.

D'après un communiqué de radio *RTN* à *Marin, Neuchâtel*, le Conseil cantonal (instance législative de la "province" Neuchâtel, en Suisse) vient donc d'accepter la motion "Valoriser l'espéranto" par 60 voix pour et 41 contre.

Alain Bringolf, en tant que député, a lancé cette motion qui a reçu un appui par la signature de 27 députés, lorsqu'elle a été officiellement transmise au gouvernement du canton de Neuchâtel.

MM. Alain Bringolf et *Claude Gacond* étaient collègues au parlement cantonal durant plusieurs années et se connaissaient depuis des décennies. De même, ils étaient collègues dans des écoles de La Chaux-de-Fonds où ils ont consacré toute leur vie à l'enseignement aux enfants. Ainsi, M. Bringolf put prendre conscience de la valeur des activités de son collègue. Claude Gacond est archiviste au *Centre de Documentation et d'Études sur la Langue Internationale (CDELI)*, qui se trouve dans la *Bibliothèque municipale* de La Chaux-de-Fonds. Il a consacré toute sa vie à l'espéranto. Retraité, il travaille dans ce centre, enseigne et fait des conférences sous les auspices de *Svisa Esperanto Societo* et de la section suisse de *ILEI (Ligue Internationale des Enseignants Espérantistes)*. Ces deux instances sont des sections de l'Association Universelle d'Espéranto (UEA) et de ILEI. L'UEA a reçu à deux reprises une reconnaissance et un appui de l'UNESCO.

Au CDELI se réunissent des espérantistes suisses pour se rencontrer étudier, utiliser la langue. Au CDELI viennent des étrangers pour visiter les lieux et explorer la richesse de la documentation qui s'y trouve. Il est à remarquer que l'espéranto et l'Unesco ont les mêmes buts : soutenir le flux d'information libre et démocratique dans les domaines de l'éducation, des sciences et de la culture.

Pour mémoire : en 2008 deux députées du canton de Neuchâtel, *Mmes Francine John* et *Gisèle Ory*, ont proposé l'UEA pour le prix Nobel de la Paix. Malgré le fait que l'UEA n'ait pas reçu ce prix, la candidature a déjà eu grand écho dans le monde entier. En 2009, une députée de Pologne au Parlement de l'Union européenne, *Mme Malgorzata Handzlik*, a de nouveau présenté l'UEA comme candidat au Prix Nobel de la Paix.

... Ni trafe argumentu ...

Por la *Eŭropa Voĉdonado 2004*, la franca sekcio de la politika movado "Eŭropa Demokratio Esperanto" (EDE) preparis reklamajn filmetojn, kiujn la franca ŝtata televido senkoste sendis.

Menciante tiujn filmetojn, Bert Schumann persone petis opinion de Claude PIRON, opinio kiu poste estis transsendita al la koncernataj EDE-anoj. Eĉ se tiu argumentaro sin direktas al francaj esperantistoj, ni ankaŭ certas, ke alilandanoj, kiuj scipovas la francan lingvon, povos ĉerpi utilajn informojn pri sia propra sinteno dum intervjuoj aŭ okaze de iu ajn elvoko de Eo.

"... De pluraj flankoj oni petas de mi konsilojn por la baldaŭaj televidaj programoj**. Mi provos ĉi-sube resumi iom de mia sperto.

Miaopinie, plej grave estas scii, **kion oni nepre *evitu*diri**. La plej multaj fuŝoj, kiuj malutilas al E-o, radikas en la uzo de formuloj, kies psikologia efiko estas aperigi E-on malsimpatia. E-o sentiĝas malsimpatia, se la persono kredas, ke estas miksaĵo, ke ĝi estis farita rapide de unu homo, ke ĝi ne sukcesis, ke ĝi povas esti nur elementa, primitiva, malriĉa. .

1 - Miksaĵo

Eblas diri: multaj miksaĵoj estas tre harmoniaj, ekzemple "*salade niçoise*", aliflanke, **ĉiuj lingvoj estas miksaĵoj**, fakte unu el la plej heterogenaj lingvoj estas la angla. Miksaĵo estas io negativa nur, se ĝi ne estas harmonia, se mankis asimilan faktoron. En E-o tia asimila principo bonege funkcias, kontraste kun la angla lingvo, kiu ne kapablas asimili (tial la sama sono skribiĝas /k/ en **king** sed /c/ en **courage**).

2 - Farita de nur unu homo, artefarita

Oni komprenigu, ke la nuna E-o estas rezulto de unu jarcento da uzado fare de homoj el plej diversaj kulturoj. Tiurilate estas esprimoj, kiujn oni nepre ne uzu. Oni ne diru "*langue planifiée*", "*langue artificielle*", "*langue construite*", aŭ "*langue inventée*", oni diru "**langue conventionnelle**".

Oni neniam uzu la esprimon "*de toutes pièces*". Oni evitu ankaŭ "*langue créée*", kaj certe neniam diru (kiel multaj vortaroj) "*créée en 1887*", ĉar tio donas la impreson, ke antaŭ 1887 estis nenio, kaj post 1887 ekzistis la tuta E-o. Fakte, la komponado de E-o estis longa procezo, 1887 estas nur la dato de publikigo, kaj krome la nuna E-o multilate diferencas de la lingvo de 1887. Oni diru "*langue qui s'est développée naturellement, par l'usage, sur la base d'un projet exposé dans une petite brochure*". Oni uzu ankaŭ esprimojn kiel "*langue née de la communication internationale -et donc particulièrement bien adaptée aux exigences de la communication internationale-*".

Tio estas vera, ĉar la nuna E-o rezultas el jarcento da internacia uzado. Ĉio, kio komprenigas, ke **Zamenhof estis nur la iniciatinto**, kaj ke la lingvo fariĝis **vivanta lingvo**, ĉar homoj ĝin efektive uzis en la praktiko, agas efike. Uzu vortojn kiel "*nature*", "*spontane*". Diru "*toute langue vivante résulte d'un processus collectif, spontané et anonyme, en grande partie inconscient et l'E-o ne fait pas exception*" estas efike.

Pri "*artefarita*" oni diru ankaŭ, ke pano, hundoj, rozoj ne ekzistus, se homoj ne estus aplikintajn siajn talentojn. al naturo. Same faris Zamenhof kaj post li la e-istoj ("*ĉefe la verkistoj*", vi povas aldoni, kio nerekte komprenigas, ke E-o havas literaturon). Oni ankaŭ povas rimarkigi, ke "*artificiel*" signifas, etimologie, "*farita kun arto*", "*arte farita*".

3 - Malsukceso

Oni emfazu, ke E-o funkcias perfekte inter tiuj, kiuj lernis ĝin, kaj tiuj estas disvastigitaj sur la tuta terglobo. Por tiuj ĝi bonege sukcesis. Ĝi bonege funkcias inter-rete. Homoj, kiu riproĉas, ke ĝi ne sukcesis, ne konsideras la malrapidan ritmon de historio. La metra sistemo estis proponita en 1660. Ĉu vi rajtus diri, cent jarojn poste, ke ĝi fiaskis, ĉar ĝi estis nenie uzata? Ne, ĝi tiam ***ankoraŭ ne*sukcesis**. Sed nun ĝi praktike konkeris la mondon. E-o post unu jarcento montriĝas pli sukcesa ol la metra sistemo post simila tempodaŭro. Laŭ la maniero, laŭ kiu la intervjuo disvolviĝas, oni povas ankaŭ diri jenon: "*Ĉu por vi, sukcesi signifas, ke la tuta mondo devis adopti ĝin? Ĉu vi dirus, ke la 2CV estis fiasko, ĉar multegaj homoj neniam aĉetis 2CV? Laŭ mi, se tiuj, kiuj ĝin deziris, povis aĉeti ĝin, uzi ĝin, kaj estis pri tio kontenta, ĝi sukcesis. "*

4 - Malriĉa.

Oni diru simple: "*Ne, ĝi ne estas malriĉa. Riĉeco dependas, ne de la nombro de elementoj, sed de ilia kombin-povo. Nia alfabeto kun 26 literoj estas same riĉa kiel lingvo kun dekmiloj da ideogramoj. Ĝi kapablas esprimi same profundajn pensojn. Ĉio en la naturo konsistas el nur kelkaj bazaj elementoj; karbono, hidrogeno, nitrogeno (azote), oksigeno kaj kelkaj aliaj. Kaj tamen la estaĵoj kunmetitaj el tiuj malmultaj elementoj estas nekredinde diversaj. Se vi legas E-an poezion, vi rimarkos, ke ĝis estas same riĉa kiel la aliaj literaturaj lingvoj. "*

Plej efike estas nerekte enkonduki la deziratajn ideojn. Se vi, kvazaŭ preterpase, diras "*L'autre jour, je parlais en espéranto avec un Coréen, quand...*" tio estas multe pli efika ol diri "*Estas e-istoj en Koreio*". Efikeco de intervjuo dependas de la ideoj, kiujn vi ***semas***. Ideo pli bone fiksiĝas en cerbo, se ĝi estis nerekte prezentita, ĉar rekta prezento ofte tuj elvokas reziston. Pli gravas prononci kelkajn ĝustajn frazojn pri E-o ol ĝuste respondi al demando.

Provu do enŝovi mallongajn pozitivajn ideojn pri la lingvo, eĉ se ili ne tute precize rilatas al tio, kion oni demandis al vi. Same pli efikas ekzemploj el la vivo ol abstraktaj pruvoj. Se la intervjuanto diras, ke E-o ne povas esti riĉa, diru. ekzemple: "*Ĉu vere? Kiam mi legas romanon en E-o, mi ne trovas la lingvaĵon pli malriĉa ol kiam mi legas romanon en*

la franca. " (tio enŝovas la ideon: "ekzistas romanoj en E-o" kaj krome la ideon: "Mi parolas pri io, kion mi konas pro propra sperto, dum vi nur faras hipotezon pri io, kion vi ne konas").

Oni evitu esti agresemaj rilate la anglan. Eblas pritrakti la temon tute trankvile, rapide prezentante tri ideojn:

- 1 "L'anglais donne un avantage aux anglophones, c'est injuste, en revanche, l'espéranto, lui, met tout le monde sur le même pied".
- 2. "En Europe, 94% de la population sont incapables de comprendre correctement un spécimen d'anglais courant".
- 3 L'anglais est peu adapté à l'usage international, du fait de sa prononciation, de son orthographe, de sa grammaire floue, de son imprécision et du fait que le sens de ses mots s'écarte souvent de l'usage international (p. ex. "eventual" veut dire "final", alors que dans toute l'Europe continentale le mot existe dans le sens d' "éventuel".)

Atentu! Ne enkonduku tiun 3-an punkton, se vi ne havas **pretajn ekzemplojn**. Estas tre embarase ne povi pruvigi aserton, kiun oni ĵus faris, se la intervjuanto ĝin kontestas. Ne forgesu, ke multaj personoj imagas, ke ili perfekte regas la anglan kaj tre fieras pri tio. Oni ne esprimu sin malestime por homoj, kiuj defendas la anglan. Oni nur montru, ke E-o estas supera, ĉar pli facila (vi povas diri: "à âge égal et à nombre égal d'heures hebdomadaires, les élèves atteignent en espéranto en six mois une capacité de communication qu'ils n'ont en anglais qu'au bout de six ans").

Se la intervjuanto demandas vin: "Kiel vi dirus... en E-o?" kaj vi ne tuj trovas la tradukon, diru, ke certe estas eble esprimi tiun ideon, sed ke vi ne tuj trovas ĝin. Vi povas diri, ke profesiaj tradukistoj ofte ne tuj trovas ĝustan tradukon. Se estas tre tipe franca esprimo, vi povas diri: "Kiel vi dirus tion en la angla?". Ĝenerale la persono ne kapablas respondi. Aŭ vi povas diri: "Vous savez l'anglais?" aŭ "Vous avez appris l'anglais?... Combien d'années?" kaj poste demandu: "Comment dites-vous /frileusement/ en anglais?" Praktike neniu kapablas respondi. Vi do povas diri: "kaj tamen la angla estas lingvo, kiu funkcias, ĉu ne?". La ideo estas demonstri, ke estas stulte atendi de iu ajn, kiu scipovas lingvon, ke li aŭ ŝi kapablu tuj ĉion traduki en la koncerne lingvon, kaj dedukti ion pri la lingvo el lia ne tuja kapablo traduki.

Jen kelkaj ideoj. Se mi pensas pri io alia, mi volonte remesaĝos al vi.

Amike,

Claude PIRON

** el la redakto de "La Informilo" : tiun argumentadon liveris siatempe nia amiko Claude Piron, kiu aludis "televid-programojn", cele balotadon por "Eŭropa Asembleo"

communiqué

Eŭropa Demokratio Esperanto

1 - Pour lire le dernier numéro de eŭropa voĉo, édité par "Eŭropa Demokratio Esperanto" (1,6 Mo) cliquer:

http://www.e-d-e.org/IMG/pdf/EDE_vocxo-fr_juil-janv_2009-11.pdf

- Pour lire tous les numéros:

<http://www.e-d-e.org/spip.php?article205&lang=fr>

Le mouvement politique "**Europe Démocratie Esperanto**" ou "**EDE**", participera aux élections européennes en France et en Allemagne,
Son but est d'informer du problème linguistique en général et de l'espéranto en particulier.

2 - Vous pouvez nous aider.

Nous cherchons des candidats-hommes et surtout des candidates-femmes. Leur seule tâche est de mettre leur nom sur la liste électorale.

Nous cherchons aussi des correspondants locaux/départementaux. Leur tâche est de contacter la préfecture pour la bonne distribution des bulletins de vote.

<http://groups.google.fr/group/edefrance/web/correspondants-locaux>

Salutas Bert SCHUMANN

Cetere, ĉu vi konas la

- politikan E-movadon: <http://e-d-e.org>
- francan E-kastelon: <http://gresillon.org>
- infankongreseton: <http://bertosch.free.fr/iik2009>
- mian familion: <http://bertosch.free.fr/familifotoj>

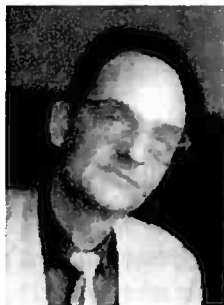

legitaĵoj !

La roterdama UK estis okazo viziti la plej grandan libroservon de la movado, tiun de UEA ! Malfacilas rezisti je la tento kaj mi do aĉetis ! La plej multajn mi jam legis dum la ferioj kaj mi ŝatus instigi vin malkovri la librojn, kiuj plej plaĉis al mi. La sekvaj tekstetoj ne estas literaturaj kritikoj, ili tutsimple estas prezentoj certe iom supraĵaj de kelkaj legaĵoj dumferiaj.

Edmond LUDWIG

Ni komencu per iom da Historio de la Movado : *Esperanto kaj Socialismo ? Pri la movado sur la " alia flanko "*
Detlev BLANKE (dua reviziita eldono).

Nu, broŝuro verkita de Detlev BLANKE ne povas esti supraĵa kaj malrigora ! Kiu jam ĉeestis prelegojn de tiu fama interlingvisto kutimas je preciza, rigora prelegado ! Tutsame vi ekscios en tiu prezento pri Esperanto en eksa GDR (Germana Demokratia Respubliko), ekde la post-stalina periodo ĝis 1989.

Certe ne ĉiam facilis okupiĝi pri Esperanto, ĉefe post la Dua Mondmilito, sed iom post iom la Esperanto-movado profitis egan oficialan monan subtenon, ekzemple sur la universitata nivelo, kio ebligis altkvalitan pritraktadon en la lando mem kaj kunlaboron kun aliaj frataj respublikoj. Kaj iuj inter vi certe ne forgesis la altan kvaliton de la artaj vesperoj dum UK-oj en la eks-socialistaj respublikoj.

De **Spomenka ŜTIMEC** vi certe rememoras la unuan romanon *Ombro sur interna pejzaĝo*, iu majstroverko de la esperanto-kulturo ! Vi ankaŭ memoras pri la kor-skuaj rakontoj de **Kroata milita noktolibro** cetere tradukita al la franca de nia kun-asocianino Ginette MARTIN (*Journal de Nuit – Témoignage de femme dans la Croatie en guerre*). Jen traduko, kiun vi povas donaci al gekonatoj por ke ili malkovru nian literaturon. Spomenka ŜTIMEC ligas ĉiujn siajn verkojn al Esperanto.

Tiel, ankaŭ ŝia lasta verko, *Hodler en Mostar* (Edistudio), parte rilatas al la movado. Certe vi scias, ke kreis UEA la juna Hektor HODLER. Do ankaŭ pri li la libro iom parolas, sed en la libro ni ĉefe malkovras lian patron, la faman svisan pentriston Ferdinand HODLER kaj ties muzon, Jeanne, kiu iĝis edzino de fama kantisto, kaj post ties morto, de serba soldato, estonta diplomato en la intermilita jugoslavia reĝlando. Jeanne akompanis lin al Mostar, kio estos por Spomenka la okazo priskribi al ni la morojn de la islamaj tieaj loĝantoj antaŭ kaj post la Dua Mondmilito dum la Socialista Federacia Respubliko de Jugoslavio. Vi malkovros ŝian vivon kvazaŭ vi legus romanon !

Kaj nun, ek al alia interesokapta verko : *Krias la silento* (Istvan NEMERE). Ĉu vi scias, ke Istvan NEMERE verkas en 3 lingvoj : Esperanto, la pola kaj la hungara ? En la hungara lingvo oni jam eldonis preskaŭ 300 librojn liajn, kelkajn tradukitajn en aliajn 15 lingvojn, entute temas pri ĉirkaŭ 12 milionoj da ekzempleroj. Dudeko da ili aperis en Esperanto. Vi do ne plu dubas pri la sukceso de liaj verkoj. Kaptos vian atenton *Krias la silento* : verkisto sur la vojo al sukceso estas vokata al naskiĝo de (sia?) filo. La patrino mortis dum la akuŝo kaj la akuŝisto, kuracisto-esploristo, deziras scii, ĉu la bebo pluvivu, ĉar ĝi estas misformita kaj tre certe restos neparolkapabla estaĵo. La verkisto decidas lasi la bebon vivi. Kaj li zorgos pri ĝi ...

Post tiu libro vi bezonos pli leĝeran legaĵon ! Kial ne erotikaĵo ! Jes, jes, ankaŭ en Esperanto, tradukita el la flandra. La titolo: *La bela petveturantino* de Leopold Vermeiren (Flandra Esperanto-Ligo). Temas pri eĉ ses rakontoj ! Ne, mi ne rakontos ! Vi legu mem !!! Temas fakte pri la daŭrigo de *La nuda feino* de la sama aŭtoro.

Al komencantoj kaj certe ankaŭ al plilertuloj sendube plaĉos la rakontoj de **Sandor J. Bako kaj Claude PIRON** : *La dorsosako de Panjo Rut'* (Pro Esperanto) en sufiĉe facila Esperanto, sed samtempe en bela Esperanto. En la rakontoj de Bako respeguliĝas la vivo en orienteŭropa lando, Hungario, ĉe Piron vi ne miros trovi psikodemonstrajn rakontojn, sed vi ankau kunsentos ege kun la suferoj de la diversaj personoj. Kaj tiu japana militkaptito kiu scipovis Esperanton ... Sed, legu mem !

Fine mi rekomendas al vi iom pli pensigan verkon tradukitan el la franca de **Jacqueline LEPEIX**, kiun multaj inter ni konas; ŝi ja dum jaroj laboris en Strasburgo antaŭ ol translokiĝi al Clermont-Ferrand. La temo certe jam cerbumigis vin pro tio, ke vi lernis Esperanton : *La UNIVERSALISMO – Historio, ekonomio kaj filozofio* (Djémil KESSOUS) **Sennacieca Asocio Tutmonda**. La ideo tute ne novas, sed ja pli kaj pli aktualas pro la rapidiĝanta ĥaosa tutmondiĝo, kiun sukcesos reguligi nur iu supernacia instanco demokrate elektita ! Vi legos pri jamaj fiaskintaj provoj, pri projektoj ĝis nun utopiaj. Sed ankaŭ utopioj iam iĝos realaĵoj. Ĉu ne, karaj geesperantistoj ? Cetere: intertempe ankaŭ la aŭtoro mem. funkciisto en la franca konsilio de la ŝtato. lernis Esperanton.

Fonografa parolado de D-ro Zamenhof

okaze de la unua datreveno de la Londona Esperanto-Klubo,
en la 12-a de Januaro 1904.

“... *Estimataj sinjorinoj kaj sinjoroj !*

Ne havante la eblon partopreni persone en la unua jarkonveno de la Londona Klubo Esperanta, mi sendas per fonografo mian koran saluton al ĉiuj partoprenantoj en la kunveno.

En mia imago, mi prezentas al mi, ke mi sidas nun inter vi, estimataj anglaj amikoj de la ideo de lingvo internacia, kaj mi ĝojas kun vi pro la belaj fruktoj, kiujn via energia laborado donis en la daŭro de forinta jaro.

Antaŭ unu jaro nia afero estis ankoraŭ tre malmulte konata en via lando, kaj nun ni havas en via lando jam tre multe da varmegaj kaj sinceraj amikoj, ni havas diversajn klubojn de esperantistoj, ni havas konstantajn kursojn de Esperanto, ni havas belan gazeton esperantan.

Preskaŭ ĉio estas frukto de laborado de la klubo Londona, kiu povas esti fiera je la rezultatoj de-sia unujara penado. Al la noblaj kaj energiaj konduktantoj kaj laborantoj de la Londona Klubo Esperanta nia afero ŝuldas koran dankon

Parolante pri la sukcesoj de la klubo Londona, mi ne devas forgesi pri tiu malgranda rondeto esperantista en Keighley, kiu metis la komencon por nia afero en Anglujo. Nian koran saluton al la esperantistaj Kihlianoj! La laboradon de la Londona Klubo Esperanta la tuta mondo esperantista observas kun granda intereso. Ni ĉiuj esperas kaj antaŭsentas, ke pli aŭ malpli frue, Londono fariĝos unu el la plej gravaj centroj de nia afero por la tuta mondo.

Londono longe dormis, sed kiam ĝi vekigis, tio estos de leono. Potenca voko iros el Londono kaj ĉiam pli kaj pli sonados kaj resonados en ĉiuj partoj de la mondo. Kun atento la popoloj aŭskultados la voĉon venantan el la potenca centro de la angle-parolantaj regionoj. Kiam pri frateco de popoloj kaj pri neŭtraleco de internaciaj rilatoj ekparolos tre potenca popolo kiel la angla, la mondo aplaudos kun entuziasmo, kaj tiu sankta afero, por kiu ni batalas, ekmarŝos rapidege.

Esperantistoj en Londono, esperantistoj en Anglujo, laboru kuraĝe kaj energie. Malfacila, tre malfacila estas la semado, sed dolĉaj kaj benitaj estos la fruktoj. Granda kaj grava estas via rolo. La tuta mondo esperantista rigardas vin kaj multe de vi esperas ...”.

Plej gravas Esperanto en radio ! ...

En ricevitaĵ retmesaĝoj frapis min la mesaĝo de Prof. *J.W.Haazen*, Ŝtata Universitato Sankt-Peterburga, Rusio, kiu bedaŭris, ke ne pli insiste aperas en Esperanto-gazetoj plej diversaj retadresoj de la esperantlingvaj radioj.

Plenplene mi subtenas tiun alvokon. Mi eĉ dirus, ke la gazetoj devus kiom eble plej emfaze informi pri radioj simple pro la fakto, ke dank'al tiuj elsendoj ni posedas por la lernantoj senkoston pedagogian rimedon por atingi kiel eble plej rapide komprenkapablon de flua modela Esperanto. Esperanto ja povas esti lernata nur per skriba materialo, sed bona elparolado kaj flua, nuancoriĉa parola lingvo lerneblas

nurnure per regula aŭskultado de diverstemaj elsenderoj.

Kiel gimnazia instruisto pri la germana mi senĉese insistas ĉe miaj gelernantoj, ke nur plusa aŭskultado de radio ebligas al ili iom post iom kompreni la parolatan lingvon. Konsentite: komence ne facilas kompreni multon, sed jam la muziko de la lingvo gravas, kaj iom post iom la kompreneblo iĝas pli preciza. Cetere: ĝuste ĉe *Pola Radio* mi aŭdis, ke per nova komputila programo, eblas malrapidigi la paroladon en la aŭskultataj elsendoj.

Kvazaŭ perfekta estos la posedo de la lingvo, kiam oni aŭdas kaj komprenas iun, kiu parolas lingvon, eĉ kiam oni ne volas aŭskulti.

Cetere: en ĉiuj retmesaĝoj miaj aperas la ret-adreso de mia plej ŝatata radiostacio. Sufiĉas klaki suren kaj aŭskulti. Faru do same ! Informiĝu ĉe : www.tejo.org/uea/Radioj .

Mi ĉiutage kun plezuro aŭskultas <http://www.polskieradio.pl/eo/> !

Edmond LUDWIG

LIDIA La vivo de Lidia Zamenhof Filino de Esperanto (*Wendy HELLER*) - FEL 2007

Kvankam mi esperantumas de pli ol 30 jaroj, mi neniam havis la okazon legi ion ampleksan pri Lidia ZAMENFOF, unu el la filinoj de Doktoro Zamenhof. En 2007, *Flandra Esperanto-Ligo* eldonis tradukon el angla eldono de la jaro 1985. Tiun tradukon mi deziras konsili al vi.

Kun ega intereso mi sekvis la bedaŭrinde mallongan vivovojojn de tiu ambasadorino de du movadoj ofte kunlaborantaj: *la esperantan kaj la bahaan*. Same kiel ŝia patro ŝi estis idealistino, kiu dediĉis sian vivon al klopodado cele al paca kunvivado de la teranoj. Por Esperanto kaj la bahaa religio ŝi vojaĝis tra Eŭropo kaj eĉ tra Usono. Kial ŝi, antaŭ la dua mondmilito, ne restis en Ameriko? Tiel, ŝi povintus eviti tragikan finon: pereon en la naziaj eksterminejoj.

La francaj legantoj miros pri la preskaŭ nekredablaj nombroj da lernantoj dum ŝiaj *Cseh-lectionoj*! Ili ankaŭ retrovos la nomojn de konataj francaj esperantistoj, kiuj renkontis ŝin. Bedaŭrinde, kvazaŭ nenio estas rakontata pri ŝiaj kursoj en *Elzaso*, en *Haguenau*. Ĉu iu havas informojn priajn?

Edmond LUDWIG

Ilona Koutny: *La Esperantisto de la Jaro 2008*

La Ondo de Esperanto iniciatis en 1998 ĉiujaran proklamon de la Esperantisto de la Jaro. Al la projekto aliĝis reprezentantoj de diversaj tendencoj en la Esperanto-komunumo kaj sendependaj kompetentuloj.

Kiel la unua laŭreato en 1998 estis elektita William Auld. En 1999 lin sekvis Keppel Enderby. En 2000 estis distingitaj tri personoj: Hans Bakker, Mauro La Torre kaj Jouko Lindstedt. Poste laŭreatiĝis Osmo Buller (2001), Michel Duc Goninaz (2002), Dafydd ab Iago (2003), Helmar Frank (2004), Povilas Jegorovas (2005), Bertilo Wennergren (2006), Peter Zilvar (2007).

La rezulto de la voĉdonado

Ilona Koutny 12 voĉoj

Peter Baláž 4 voĉoj

Katalin Kováts, Geoffrey Sutton po 3 voĉoj

Normand Fleury, Yves Nevelsteen po 2 voĉoj

Tri kandidatoj ricevis po unu voĉon. Dek unu kandidatoj ne ricevis voĉojn.

D-rino Ilona Koutny, hungarino loĝanta en Pollando, estas proklamita la Esperantisto de la Jaro 2008 pro la kompetenta kaj sukcesa gvidado de la

Interlingvistikaj Studoj ĉe la Universitato Adam Mickiewicz (UAM) en Poznań. Ĉi-jare ŝi aparte meritis rekonon pro la dekjariĝo de la Studoj, pro la ekzamensesio de la tria grupo, pro la unua instrurajta ekzameno kune kun ILEI, pro la komenco de la kvara grupo, kaj speciale pro la simpozio "*Lingvistikaj kaj kulturaj aspektoj de interlingvistiko*", kiun ŝi pretigis kaj efektivigis ĉi-septembre ĉe UAM.

Ĉi-jara elekto estas duoble rimarkinda. Unue, Ilona Koutny estas la unua virino, kiu ricevis la titolon "La Esperantisto de la Jaro". Due, ŝi ricevis rekorde multajn voĉojn kompare kun la aliaj kandidatoj — trioble pli ol la slovaka aktivulo Peter Baláž, kiu okupis la duan lokon.

Halina Gorecka

sekretario

En 1991, D-rino Ilona Koutny, gastigita de gesinjoroj Gilbert, vizitis la klubon de BAR-le-DUC (FR), kie ŝi interalie prezentis tutmodernan aparaton, t.e. la parolsintezilo « *Speaktronic* ».

Inédit... Rose et Cyrille s'offrent un tour du monde à vélo

A quoi tient un destin ? L'adage prétend à un fil. Mais il peut aussi basculer pour un sourire ! Rose Sanz et Cyrille Pinardon peuvent en apporter un précieux témoignage.

Amateurs de cyclisme depuis leur tendre enfance, ils rêvaient en secret de faire le tour du monde à vélo : « *Nous ne nous connaissions pas et nous avions le même rêve. Sans le savoir* ». Comme quoi le hasard des rencontres fait parfois bien les choses.

Depuis huit ans, ils ont d'abord uni leurs destinées avant de partir pédaler à travers l'Europe : la Suède, les Pays-Bas, l'Espagne, la Croatie et la Bosnie. . . « *L'une des images fortes de nos voyages reste les traces de la guerre en Bosnie. Surtout celles des arbres qui poussent dans les maisons et qui sortent par les fenêtres des étages* », raconte Rose Sanz, employée de La Poste à Fontenay-sous-Bois mais fière d'être native de Narbonne.

Aujourd'hui, avec Cyrille, policier à Paris, ils ont décidé de passer au braquet supérieur. Ils s'élanceront donc pour un tour du monde à vélo le 16 mars depuis Narbonne. Pour deux ans : « *Nous avions envie de réaliser une coupure dans notre vie. Nous voulions faire cette expérience à la retraite mais, après réflexion, nous nous sommes dit pourquoi attendre. Et puis, où en serons-nous dans une vingtaine d'années ?* » L'itinéraire est d'ores et déjà dessiné sur l'ordinateur de Cyrille, plus spécialement chargé de l'intendance. Il en existe même un de substitution. Au cas où. . . Voilà pourquoi le couple ne sait pas vraiment avec précision combien de kilomètres vont défiler sous leurs roues.

Il devrait traverser l'Europe du sud, les Balkans, l'Inde, la Nouvelle-Zélande, l'Australie et l'Amérique du Sud avant de revenir sur le Vieux continent : « *J'attends avec impatience de connaître l'Iran, l'Inde, le Pérou et la Bolivie. Rose est, elle, folle de l'Australie. Découvrira-t-on certains pays ? Je ne sais pas. Tout simplement parce que nous ne ferons pas les fous, nous ne forcerons pas le destin. Et puis nous nous posons certaines questions. Une femme a-t-elle le droit de faire du vélo en Iran ? Je pense que oui mais. . .* ». Rose et Cyrille partent dans l'inconnu. Mais ils ont noué des contacts dans le monde entier, sauf en Birmanie et en Corée du Sud. **Tout simplement parce qu'ils parlent l'Espéranto.** Sont-ils pour autant des forçats de la route, prêts à réaliser les plus grands exploits ? « *Surtout pas. Nous n'avons aucun entraînement spécifique, nous y allons doucement. Notre devise est fort simple : "Petit bout par petit bout, on arrive au bout"* ».

Rose et Cyrille ne forceront pas beaucoup pour la première étape. Ils sont attendus à Béziers le 16 mars au soir : « *Le poids transporté reste un critère essentiel. Nous enfourcherons un vélo de 20 kg et nous transporterons 30 kg de bagages soit le strict minimum, notamment en matière de vêtements. Nous emporterons un purificateur d'eau, une tente, un matelas et un sac de couchage. C'est essentiel* », répètent-ils. Rose Sanz et Cyrille Pinardon, toujours en quête de partenaires aux côtés de la mairie de Fontenay-sous-Bois, se sont déjà offert un prologue en guise d'entraînement. Ils ont fait à vélo le parcours Paris, Perpignan, Narbonne. Un bel échauffement. Désormais, ils n'ont qu'une hâte : partir.

Contacts : tel. 06 84 40 53 54, <http://horizonto.free.fr>

Jean NOTÉ

(el la redaktejo de *La Informilo* : Ni babilis kun Rose kaj Cyrille dum la "hispana semajno" en Salou, kaj konstatis ilian nekomunan dinamismon travivi tian fabelan aventuron !)

Détendons-nous !...

Petit test à destination de nos lecteurs anglophones...

(à vrai dire... de tous nos lecteurs, puisque selon un "refrain" bien connu, *tout le monde parle anglais* !)

Après traduction dans l'idiome précité de ces deux lignes, dont le contenu un tantinet farfelu, peut nous interpellier, passer à l'expression orale de la traduction obtenue... (cette dernière se trouve "ailleurs" dans ce bulletin)

*Trois sorcières travesties regardent les boutons de trois montres Swatch.
Quelle sorcière travestie regarde les boutons de quelle montre Swatch ?*

... une autobiographie sans fard ! ...

" Je suis une fille facile ! "

ou... l'espéranto fait son "coming-out" (?) ***

Oui, je suis une fille facile et de mauvaise vie!

Je vous dirai tout, mais avant, faisons les présentations.

On vous le cache, mais il y a en Europe un gros problème.

Certes il y a un tas de problèmes, mais celui des langues est inextricable...

Une armada d'interprètes ("...cherchons d'urgence interprète maltais-suédois "), un système de traduction complexe, coûteux et chaotique.

5 langues véhiculaires, et vingt qui en ressentent de l'injustice!

L'anglais omniprésent, sans raison valable.

Il y a même une unité militaire qui parle tant bien que mal français et allemand, qu'en sera-t-il lorsqu'il y aura des soldats de 25 nationalités ? En cas de bavure, pourront-ils plaider la mauvaise compréhension d'un ordre?

"Quand vous avez dit faire bombance, chef, j'avais compris bombe!"

Oui, je suis la solution pour l'Europe.

On a fait l'Europe, on a une assemblée, on a fait l'euro, on aura bientôt une constitution, un président, alors, pourquoi pas une langue seconde européenne ?

On vous cache tout, on vous dit rien.

Les politiciens (une centaine de députés européens seulement seraient sensibles à mes charmes, je suis vexée...) et la majorité des intellectuels ont longtemps ignoré ou calomnié l'espéranto.

Les médias m'ont également méprisée. Pourtant, j'ai plus d'un siècle! J'ai survécu, mieux : j'ai prospéré (plusieurs millions me pratiquent, dans plus de 150 pays, avec une grosse progression en Chine) sans aucune aide des médias ou des nations. Seule la *Société des Nations* m'a une fois reconnue comme le meilleur candidat à une langue internationale, il y a longtemps, en 1922. Sans doute le courageux fonctionnaire a-t-il été renvoyé pour avoir osé fréquenter une jeune femme aux mœurs douteuses ; même la SDN a été rebaptisée, mais j'ignore si c'est à cause de moi.

Le français et l'italien sont eux-mêmes assez jeunes, et au Moyen Age la majorité de la population ne parlait que son patois. De même, en son temps, le latin était la langue des clercs, de l'élite.

Le seul fait d'avoir prospéré dans l'ombre prouve ma force et mes qualités. Bien d'autres (*le volapük, l'ido, l'interlingua*) ont disparu ou végètent.

Oui, j'ai été fabriquée, comme le disent mes détracteurs.

Mais, si ça ne vous fait rien, je préfère dire conçue, créée, mise au monde en 1887 par mon génial papa, le *Dr Zamenhof* un Européen avant la lettre, Polonais grandi dans une ville alors russe où coexistaient difficilement quatre langues.

Il m'a conçue dans son modeste laboratoire, à partir de spermatozoïdes latins, ainsi que quelques racines grecques et germaniques, qui ont fécondé un noyau ovulaire grammatical stable et invariable, débarrassé des verbes irréguliers et autres exceptions qui empoisonnent la vie de tant d'autres langues plus célèbres.

J'ai eu un papa mais de nombreuses mamans, tous ces gens qui, pendant plus d'un siècle, m'ont accueillie et réchauffée en leur sein jusqu'à ce que je grandisse et m'épanouisse. Cela m'a d'ailleurs valu la jalousie mesquine de tous ceux qui avaient une maman et de nombreux papas... mais ne comptez pas sur moi pour donner leurs noms.

Cela dit, je ne suis pas la seule "fabriquée" : *le sanskrit, le swahili* l'ont été eux aussi pour résoudre le problème d'une multitude de dialectes.

J'ai été fabriquée, mais je suis bien foutue! Chantante, avec un accent tonique immuable sur l'avant-dernière syllabe, et chaque lettre est prononcée parce que je n'aime pas le gaspillage.

Oui, je suis une fille facile !

Je suis facile : on me connaît 10 fois plus vite que les autres langues (de l'avis de tous les experts officiels qui m'ont fréquentée, clandestinement, comme si j'avais la vérole).

Ouverte aux autres, je me laisse conquérir en deux à trois semaines (pour la grammaire). Puis, en à peine un an,

on me connaît mieux qu'une Anglaise qu'on aurait courtisé sept ans au lycée, cette puritaine compliquée qui change le sens de son verbe pour peu qu'on lui colle une préposition, ou cette pimbêche de Française qui vous snobe sous prétexte qu'on ne connaît point l'imparfait du subjonctif, que d'ailleurs elle n'utilise pas à l'oral, trop occupée à faire autre chose avec sa bouche, m'a-t-on dit, le "french kiss"

Je suis facile et j'en suis fière !

Mais facile ne veut pas dire écervelée, stupide : toutes les subtilités peuvent se traduire en espéranto, par la dérivation des mots à l'aide de préfixes ou de suffixes (en français: *faire/défaire, chanter/déchanter, garer/dégarer, marrer/démarrer*, heu... non, attendez, enfin bref, vous voyez ce que je veux dire).

Oui, je suis une fille de mauvaise vie.

Cosmopolite: si je connais mon papa et toutes mes mamans, mes ancêtres sont multiples.

J'ai des racines latines, grecques et germaniques. Jusqu'aux asiatiques qui voient comme un air de famille dans ma structure régulière et dans la création logique des mots dérivés.

D'ailleurs, les nationalistes maladifs ne s'y sont pas trompés : *Hitler* et *Staline* m'ont férocelement pourchassée, et encore aujourd'hui les Etats me craignent, particulièrement les anciennes puissances coloniales et les Anglo-saxons, qui redoutent que leur clientèle ne préfère me fréquenter, moi, une fille simple, facile et joviale.

Encore aujourd'hui nombre d'experts, s'ils me fréquentent par curiosité ou pour établir sur moi un rapport officiel, c'est en douce, clandestinement, comme une pestiférée, ou comme si je portais en moi le germe du mondialisme, du cosmopolitisme, de l'anarchisme ou de Dieu sait quel fin-du-mondisme, alors que je suis apolitique et indépendante de toute secte.

Tous mes clients me font des confidences car ils se sentent bien avec moi:

"Tu sais, ma femme, je l'aime bien, je la connais depuis longtemps, elle est toute mon âme, mais avec toi, c'est pas pareil, je m'amuse, je crée des mots, je fais des trucs que je ne fais pas avec les autres langues... et puis, tu ne fais pas de remarques désobligeantes comme ma femme quand elle me lance: "Comment ? Tu ne connais pas l'accord du participe passé des verbes pronominaux ?"

Ils ou elles ont raison de me craindre, car une fois qu'on a goûté à mes charmes, les autres deviennent fades ou enquiquineuses: la belle Andalouse qui roule des hanches, la Parisienne branchée, l'Anglaise aux charmes cachés, la Suédoise amatrice de nudisme - toutes ont peur de moi, et elles ont raison. Il suffirait que je dépucèle (en option au bac) - si vous me pardonnez cette familiarité de langage - tous les jeunes au lycée pour qu'aussitôt ils m'aiment pour la vie.

Pourtant, ces langues jalouses ont finalement tort : on ne quitte jamais sa langue maternelle, ni le charme de son patois. Je ne serai jamais que la deuxième femme, la maîtresse, celle qui sert aux rencontres internationales, simple, claire, pratique, toujours prête, sans migraines, mais finalement un simple outil pour satisfaire leurs besoins.

Et que les profs de langue ou les Etats se rassurent : je connais les hommes, ils auront toujours envie d'aller voir ailleurs...

Je dirais même plus : les profs ne seraient-ils pas ravis d'avoir des élèves qui étudient enfin l'anglais par plaisir et pour découvrir une culture, et non parce que "c'est mieux pour leur avenir" ? Idem pour l'allemand "dans le business, c'est important", le russe "le marché s'ouvre à l'Est" ou le chinois "c'est le marché du 21ème siècle".

Écoutez les élèves dans la cour du lycée:

"J'ai envie de me taper l'Allemande, mais cette meuf, elle craint, faut la draguer pendant sept ans avant d'y comprendre quelque chose !"

Alors qu'avec moi, l'espéranto c'est facile : c'est "tu veux ou tu veux pas ?" Si tu veux, vite fait bien fait : en un an tu me parles couramment.

Oui, je ne suis pas chère.

Si les lycéens me fréquentaient au lieu d'aller voir leurs gourgandines habituelles "parce que c'est mieux pour leur avenir", leurs parents économiseraient des fortunes en cours de soutien et séjours linguistiques. Quant aux dictionnaires, il en existe de gratuits sur Internet.

Et je ne vous dis pas les économies réalisées par Bruxelles!

Je ne vous le dis pas, tout simplement parce que le coût de la traduction multilingue à l'assemblée européenne est un secret d'Etat mieux gardé que le niveau réel des élèves en anglais à la fin de leur scolarité...

On me dit sans âme, sans culture, une fille froide quoi...

Depuis un siècle que des passionnés me font vivre, il existe des poèmes et des romans originaux, des traductions, des sites, des forums, des infos (extraits gratuits du *Monde Diplomatique* en espéranto sur *Internet*), des proverbes existent, les jeux de mots sont possibles. L'espéranto, c'est le *Linux des langues*! Un noyau grammatical immuable sur lequel se greffe le vocabulaire.

Et même si c'était le cas, en quoi un outil de communication sans pareil devrait-il être rejeté par principe, comme le fait le Ministère de l'Education nationale, qui le refuse même en option au bac ?

Qui donc a lu "*Hamlet*" en anglais ? "*Le désert des Tartares*" ou "*La divine comédie*" en italien ? "*Don Quichotte*" en espagnol ? N'apprécie-t-on pas mieux ces textes et l'âme du pays dans une bonne traduction ?

Je suis si belle que je mettrais en péril les langues régionales !

Merci du compliment. C'est faux (voir plus haut) mais ça fait quand même plaisir!

Je suis une fille de joie, et donc infréquentable !

Oui, ceux qui me découvrent s'amuse avec moi, même les plus réfractaires aux langues ; et alors ? Pourquoi bouder le plaisir ?

Que ceux qui n'ont jamais acheté - à prix d'or - "*L'anglais sans peine*", "*L'allemand sans haine*", "*L'anglais les doigts dans le nez*" (la rime semble indiquer un manuel ambitieux), "*Le russe en trois jours*" ou "*Le japonais sans hara-kiri*" lèvent la main!

Quant aux autres, les masochistes, qui ne fréquentent une langue que si elle leur laisse miroiter bien des souffrances, sachez qu'il existe des filles spécialisées pour ça...

Le Ministère n'a plus un radis et ne peut rajouter une langue.

Tiens, ça c'est vrai!

L'option au bac ne coûterait rien. Familiariser les profs de langue non plus. Ultérieurement, peut-être au 22ème siècle (!), les heures d'espéranto seraient forcément prises à l'anglais.

Beaucoup d'espérantistes rêvent que l'on pourrait connaître sa langue nationale, sa langue régionale, l'espéranto, et choisir au lycée une langue étrangère (ou deux pour les littéraires) mais cette fois choisie par goût, et non parce que "*c'est mieux pour son avenir*".

On vous ment : "...mais tout le monde parle anglais".

Voir, sur les sites indiqués ci-après, des réponses précises et détaillées à ce sujet.

Vous savez dire cheval, "*horse*", mais savez-vous dire *jument* ? Essayez donc de discuter politique en anglais, avec un Européen ou un Asiatique à fort accent, de même niveau que vous-même, soit dit sans vous offenser.

Je suis facile mais je ne me prostitue pas!

Personne ne m'achète : aucun parti politique, aucune secte.

Le récent parti **EDE** (*Europe Démocratie Espéranto*) a proposé de favoriser mon usage, comme un lien entre les peuples, dans un but démocratique.

Certains m'accusent d'antiaméricanisme primaire, comme une vulgaire Amazone en guerre contre les Anglo-Américains; je suis plus raffinée que ça !

D'abord, je les aime bien, les Américains: ils ont participé aux deux guerres mondiales à nos côtés, ils ont sauvé le monde des extraterrestres à plusieurs reprises dans *StarWars* et *Stargate*, leurs dessins animés sont sympas, on se régale de leurs girondes "*alertes à Malibu*" et de leur filiforme *Ally MacBeal*, et chaque génération regarde "*La petite maison dans la prairie*".

Mais faut-il pour autant arrêter de faire des *Airbus* parce que ça embête *Boeing* ? Faut-il pour autant parler tous anglais en Europe, alors que nous avons sous la main une langue inventée par un Européen, à partir de racines européennes?

Je suis jeune, belle, facile et avenante, ne me jugez pas sur des ragots : essayez-moi !

Je n'ai pas de mac, mais vous pouvez en apprendre de belles sur moi sur *Internet*, sur de nombreux sites qui vous dévoileront tous mes secrets d'alcôve.

Par exemple :

- Les articles du regretté *Pr Claude PIRON*, ex-interprète à l'ONU, infatigable et humoristique chantre de l'espéranto.
- *La foire aux questions* de la *Société Québécoise d'espéranto*.
- Divers cours bien conçus (taper "*espéranto*" dans *Google*, qui d'ailleurs existe également en version espéranto).

*** *un petit lutin facétieux, sans doute sous le prétexte d'être "dans le vent", a cru devoir me faire un pied de nez avec cet emprunt intempestif à un idiome d'outre-Manche, lequel signifierait en bon français ... "revient au grand jour"...*

Paul ITOLOG

Zamenhof (Lejzer Ludwik) (1859 1917), ophtalmologiste et linguiste polonais; créateur (en 1887) de l'espéranto.

Zuand les peuples pourront se comprendre, ils cesseront de se détester.

PS (el la redaktorejo) – la ĉi-supra "aŭtobiografio" aperis sur la franc-lingva retejo de "Skirlet"

Détendons-nous (suite) ...

*Three switched witches watch three Swatch switches
Which switched witch watch which Swatch watch switch ?*

... kissèkissé prononsséssa ?...

Nia samideano kaj kontribuanto Bernard BEHRA sendis al ni siajn bondezirojn por la nova jaro...
Al la akvarelo li aldonis la ĉi-suban tekston, kiun tute certe aprezos niaj gelegantoj...

Malgraŭ nebuleta horizonto,
Tiu akvarelo invitas nin:
Forlasi la murmurojn de la urbo,
Repreni la barkon, hisi la velon,
Teni la stirilon, transiri la lagon,
Kunigi strebadon, talenton
Kaj forton de la vento.

La velaro saĝnas flamigi,
Kvazaŭ la klopodo kaj la elementoj
Kunige venus lumigi nin.

Mi deziras al vi por la jaro 2009,
Ke vi povu trovi en vi-mem
La kuragon, la decidemon kaj la energion
Por investi en homaj valoroj,
Kiuj ne povas suferi pro financa krizo
Nek speti damagon pro spekulado,
Sed male helpi vin
Preni la bonajn decidojn dum agado
Kaj gardi la serenon en la ekzisto.

Bernard BEHRA
1, Chemin de la Tranŝumance
FR 68290 MASEVAUX
bernard.behra@wanadoo.fr

**ARRETEZ
de massacrer
l'anglais !**

**APPRENEZ PLUTÔT
L'ESPÉRANTO !**

acquis dix fois plus rapidement
...et totalement gratuit !

<http://ikurso.esperanto-jeunes>

(cours en 10 leçons)

www.lernu.net

(cours+information+forums)

www.ikurso.net

logiciel gratuit téléchargeable

NB : Rien n'empêche de se remettre
à l'anglais après quelques mois d'espéranto.
Il est prouvé qu'on apprend mieux ensuite
les autres langes.

*Esperanto ?...
Ridiculous !
It's much
too easy !...*

Astrologiaj motivoj de Karolo la IV-a.

La imperiestro Karolo la IV-a ĉe ni regis en jaroj 1346 ĝis 1378, estis antaŭ tempo per TV -enketo proklamita la plej granda ĉeĥo. La kvara roma kaj unua ĉeĥa reganto de tiu-ĉi nomo, la filo de Jan Lucemburský kaj Eliška Přemyslovna, sed origine lia nomo estis Václav -Venceslao, ĉe kio al la ĉeĥa patrono - protektanto kaj ideala reganto li dum la tuta vivo esprimadis okulfrapan honoron. La nomon Karel /Karolo/ li ricevis kiel knabo ĉe konfirmo en Francio, kien lin la patro sendis, por ke li tie akiradu decan kleriĝon kaj perspektivon. Kiam li 10 jarojn poste revenis Ĉeĥion, bone parolis franc- german- ital- latin-lingve. Sendispute li apartenis al la plej kleriĝintaj regantoj de Eŭropa mezapoko kaj eksterkute li meritiĝis pri evoluo de ĉeĥaj landoj. Karolo la IV-a tiel fariĝis la unua ĉeĥa reganto, kiu akiris randon de reĝo, finfine de imperiestro de Sankta imperio roma.

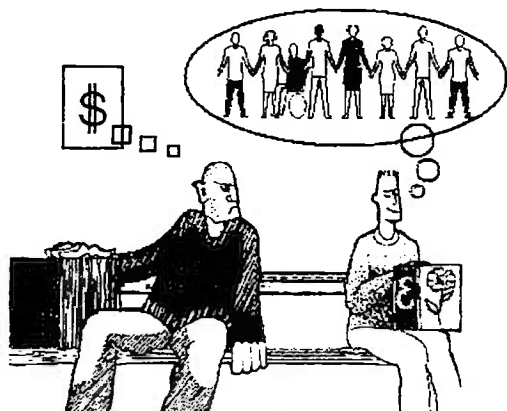
Sed iom malpli rememoriĝas, ke tiu ĉi famekonata reganto senmezure fidis al astrologio kaj ankaŭ ĉirkaŭiĝadis per elstaraj eŭropaj astrologoj, kiuj por li kompiladis ne nur horoskopojn, sed ankaŭ koncernajn viv- kaj politikajn konstelaciojn, laŭ kiuj li sin direktis en la politikaj sed same tiel en sferoj de belarto kaj konstruado. Kiam poste devis laŭ astrologoj ekesti la plej konvena kaj feliĉa jaro 1348 por komenco de ĉio nova en sfero de scienco, belarto kaj konstruado, li tuj ekkonstruadis novajn domojn, konstruaĵojn. Do li fondis la Karolan universitaton, kiu fariĝis

simbolo de ĉeĥa kleriĝo kaj en samtempa spirito ekkonstruigis la NOVAn URBON Prago, kiu substance disvastigis la areon de la ĉefurbo de la reĝolando. Temis pri grandioza koncepto perfekte primeditita kaj tiutempe eĉ moderna, kiu devis estiĝi la dua Jeruzalemo kaj spirita centro de la tuta mondo. Sian vizion li plenumis en magia jaro 1348 Karolo la IV-a same per tio, kiam per ekbateto sur fundamentojn de estonta burgo KARLŠTEJN li akreditis la episkopon ARNOŠT el PARDUBICE. En la plej signifoplena spaco de tiu ĉi fortikaĵo-la kapelo de Sankta KRUCO - poste gardis la bild-galerio de 129 sanktuloj, simboligantaj la ĉielan armeon, la imperiestrajn juvelojn. En jaro 1348, inspirita per astrologiaj antaŭdiroj kaj kiam ankaŭ okazis tiuj ĉi fundamentaj eventoj, Karolo la IV-a kreis el ĉeĥa ŝtataro formaĵon, nomatan la lando de Krono Ĉeĥa. Poste li konstruigis la Karolo-Ponton, fondis la monaĥejon „NA SLOVANECH" aŭ perfektigitan pragan remparon, forti

kajon inkluzive de tiel nomata ŝtona „HLADOVÁ ZEĎ" = malsata muro. Gvidata per astrologia esplorado, Karolo la IV-a ne ĉesis en plua konstruado ĝis la , momento. kiam la konstelacio kaj stelo de lia vivo kaj ĉeĥa reĝolando komencis malrapide proksimiĝadi al sia zenito. La plej famekonata reganto de ĉeĥa historio mortis en sia 64-a jaraĝo, videble pro pneŭmonio.

EL SPIRIT
Trad JACI

Ni daŭrigu esperante !

tiun menstrafan desegnaĵon
ni ŝuldas al nia samideano Armand Hubert

El nia libroservo

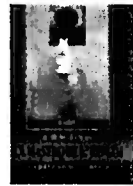
Nove alvenintaj libroj

1)

2)

3)

LA MASTRO DE L' RINGOJ, epopeca romanaro, Tolkien. *Sezonoj* (la tri libroj kune : 75,00 €.). Traduko de unu el la plej multe tradukitaj kaj venditaj verkoj el la monda literaturo.

1) **La kunularo de l' ringo**, Unua libro, 464 p., . 30,00 €.

2) **La du turegoj**, dua libro, 368 p 27,00 €.

3) **La reveno de la Reĝo**, tria libro, 328 p., . 24,00 €.

Jus naskitoj

1)

2)

1) **La rue Zamenhof**, dialogo, 250 p, Dobrzynski / Zaleski-Zamenhof. *L'Harmattan*. 24,50 €. Franclingva traduko, far skipo gvidita de nia samregionanino Ginette Martin, de "Strato Zamenhof". Vivoplena dialogo inter la ĵurnalisto Roman Dobrzynski kaj Louis Christophe Zaleski Zamenhof pri ties vivo, tiu de lia avo, la esperanto-movado kaj diversajoj.

2) **Morto de artisto**, romano, 624 p Anna Löwenstein. *F.E.L.* 20,00 €. Kelkajn jarojn post "la Ŝtona Urbo", Anna Löwenstein promeniĝas nin denove en la Romia Imperio, ĉi-foje en la proksimeco de Nerono.

Por mendi librojn :

1. Vi sendas vian mendon

- per poŝte (la plej sekure) al : Libroservo 37 RUE PIERRE ET MARIE CURIE 54500 VANDOEUVRE

(uzante la mendilon)

- per e-poŝto al «libroservo.efe@wanadoo.fr»

- nur escepte per telefono: 03-83-53-57-54. Nur post la 20a horo.

2. Vi baldaŭ ricevas viajn librojn kun fakturo (libroj + sendkosto)

3. Vi pagas vian fakturon per poŝta ĝiro al «libroservo 2800-76 H NANCY» (indikinte sur ĝin la numeron de la fakturo), aŭ per mandato aŭ ĉeko je la nomo «libroservo» sendita al la adreso de la libroservo.

Eksterlandanoj povas sendi internacian ĝiron al «LIBROSERVO» IBAN : FR 98 20041 01010 0280076H031 97

BIC : PSSTFRPPNCY., indikante en la koresponda linio la numeron de la fakturo

MENDILO

Bonvolu sendi tiujn librojn:

al jena adreso:

-
-
-
-

S-ro/ino

En

la

Subskribo:

Finiĝis la Abon-periodo 2008

La abon-periodo 2008 jam finiĝis per la lasta numero 144. Ĉi-tiu numero 145 jam estas la unua de la jaro 2009. Ĝi estas la lasta sendita al ĉiuj malnovaj abonintoj. La venontan numeron 146 ricevos nur la abonantoj de la jaro 2009.

La adres-etikedo de via Informilo informas vin per la mesaĝo "Fino de abono!!", ke vi ankoraŭ ne pagis vian abonon al La Informilo por la jaro 2009. Se efektive tia mesaĝo troviĝas sur ĝi, tiam bonvolu senprokraste pagi vian abonon laŭ la ĉi-suba tarifo.

La unua linio antaŭ la adreso konsistas el la adreso-kodo, la abon-jaro, pago (A=abonanto, F=federacia membro, S=subtena membro, poste UFE UEA ktp.) kaj eventualo pago por la sekvantaj jaroj 2010 - 2011.

Sam-okaze eblas pagi vian UEA-kotizon laŭ la ĉi-suba tarifo al nia kasisto, kiu senprokraste ĝin perados al UEA.

Jaroj:		2009	2010	2011
Abono por adresoj en Francio:		14 eŭroj	14 eŭroj	14 eŭroj
Abono por adresoj ekster Francio:		18 eŭroj	18 eŭroj	18 eŭroj
Federacia kotizo:		6,50 eŭroj	6,50 eŭroj	7 eŭroj
Federacia kotizo kun atesto por viaj impostoj		20 eŭroj	20 eŭroj	20 eŭroj
UEA	MG	• Individua Membro kun Gvidlibro tra la Esperanto-movado.		
	MJ(-T)	• Individua Membro kun Jarlibro (kaj ĝis inkluzive 29 jaroj, membro en TEJO kun la revuo <i>Kontakto</i> sen plia abonpago).		
	MA(-T)	• Individua Membro-abonanto: kiel MJ(-T) plus la revuo <i>Esperanto</i>		
		10 eŭroj	24 eŭroj	59 eŭroj
Pagmanieroj	1. Per ĝiro al la poŝtĉekkonto de nia Asocio: <u>Esperanto France-Est CCP 1997 72W NANCY</u> Ne forgesu koncize mencii la celon de via pago sur la linio "mesaĝo" de via ĝirilo. La mencio de via adres-kodo faciligas la laboron de nia kasisto: ekzemple: abono Informilo + kotizo 2009 por 1027			
	2. Per bankĉeko aŭ poŝtĉeko je la nomo de: <u>Esperanto France-Est</u> sendita al jena adreso: S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM, Francio Klarigu la celon de via pago, abono al La Informilo, kotizo, donaco al ktp por 2009, 2010 ktp. Se necese menciu vian adres-ŝanĝon aŭ adres-korekton.			
	3. Por Germanio al nia peranto: Poŝtĝirokonto: 918 56-676 (BLZ 545 100 67) PGA Ludwigshafen, je la nomo de: Hans-Dieter Platz. (menciu la celon de via pago)			
	4. Per internacia ĝiro je la nomo de <u>Esperanto France-Est</u> kaj uzante la jenajn internaciajn kodojn: IBAN : FR45 2004 1010 1001 9977 2W03 150 BIC : PSSTFRPPNCY (Ne forgesu mencii la celon de via pago kaj vian adreskodon)			
		Rememoroj pri Tempo de Silko kaj Pajlo Estas kolekto de tre interesaj rakontoj pri malnova Japanio, inter la fino de la 19a jarcento kaj la nuna moderna Japanio La libro estas tre bele ilustrita de Susumu Saga kaj tradukita de Judyta Szczerbicka Yamato. Ĝi estas samtempe mendebla kaj pagebla ĉe nia kasisto. La libro estos sendita al vi rekte el Pollando.		Afrankite 26 eŭroj
		Jen agrabla libreto, kiu trafe prezentas sur 40 paĝoj, gramatikajn resumojn, tekstetojn, kelkajn ekzercetojn kaj laŭtemajn bildvortarojn riĉe kolor-ilustritajn. La poŝforma eldonaĵo (A6) bone povas servi kiel poŝlibreto al kursanoj je komencanta kaj komencinta niveloj, aŭ kiel varbocelaj donacoj kaj propagandiloj.		Afrankite 6,50 eŭroj

Ni provu...

... rideti!

Juna, freŝbakita kuracisto ĵus instaligis en vilaĝeto. Unu el la pacientoj plendas pri strangaj doloroj, kiujn la kuracisto ne kapablas identigi...

Por ne makuli naskiĝantan reputacion, li tamen devas nepre doni diagnozon. Tute hazarde, post ŝajniga cerbumado, li tute hazarde demandas:

“Ĉu vi jam suferis pri tio, dum la deĵorado de mia antaŭa kolego?
- Jes ja, sed la doloroj malaperis iom post iom...

- Nu, ni ne plu serĉu, temas pri simpla recidivo!... Reuzu la recepton, kiun vi tiam ricevis, kaj se necese ne hezitu reviziti min!”

Fine de sia prediko, pastro admonestas la ĉeestantaron:

“Nu, karaj gefratoj, forlasu ĉi-tiun preĝejon kun la firma intenco digne porti vian propran krucon!...”

Sur la perono, ĉe la elirpordego, la maljuna kamparano Ernesto alparolas sian korpulentan edzinon:

“Ĉar tion postulas nia pastro, sopir-ĝemas la viro... Maria, provu grimpi sur mian dorson kaj poste, provu sidi sur miajn ŝultrojn!”

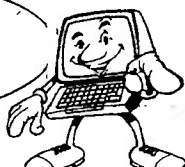
Celante akompani amikon frumatene por fiŝkapti, Roberto petas helpon de la edzino:

“Karulino, ĉar vi ellitiĝas ĉiam pli frue ol mi, bonvolu vekigi min je la kvina, Johano ja intencas forpreni min en sia veturilo je la kvina kaj duono... Anticipan dankon!”

Sed li tre supraĝe dormis kaj estas tute veka jam je la kvara... La sonorilo de la najbara preĝej-horloĝo anoncas kvaronon post la kvara, duonon de la kvina, kvaronon antaŭ la kvina, la kvinan... kaj sekvas denove sonorado je la kvara post la kvina... sed neniu frapas ĉe la pordo.

“Nu, kia forgesemulino! Mi certas, ke ŝi ne venos... kaj Johano jam forveturantas sen mi!”

sincere dirite
ĉu vi ridetis?...

“Mia edzo, plendas iu virino ĉe najbarino, posedas sencerban kapon. Unu minuton poste, li jam forgesis tion, kion mi diris al li!

Jen, mi ĵus sendis lin ĝis la proksima nutraj-vendejo, por aĉeti nur salon kaj sukeron... Mi vetas, ke kiam li revenos, mankos unu el la du petit-ajoj”

Iom poste alkuras la edzo, kiu preskaŭ perdis spirokapablon...

“Imagu, karulino mia, mi ĵus verifis nian bileton de loto-ludo... Hohurâââ!... Ni enpoŝigos mil eŭrojn!

La edzino, tute senreage, okulumas oblikve al la najbarino, kaj akre pridemandas la edzon:

“Memevidente, ĉi forgesis la sukeron!” ...

Iu virino vizitas psikiatron...
“Estimata Doktoro, spite al miaj klopodoj, mi ne kapablas forpeli el mia menso gravan komplekson de kulpeco... Ion ajn mi faru, mi certas, ke tion oni nepre riproĉos al mi!...

- Ne, vi certe troigas... Ĉu de longtempe vi suferas tiun senton? pridemandas la fakulo...

- Hum, atendu... de ok... ne... de dek jaroj!

- De dek jaroj!... kaj dum tiu longa periodo, vi neniam konsultis specialiston?... Vi ja devus ege honti!...”

Dumsomere, studento, kiu deziras ricevi iom da poŝmono, dungigis ĉe granda ĉiovendejo. La direktoro tre afable akceptas lin kaj enmanigas al li balailon...

“Hodiaŭ matene, por komenci, vi purigos la grandan aleon kiu aliras la ĉef-enirejon...”

- Sed, sed... Sinjoro Direktoro, mi havas plurajn universitatajn diplomojn!

- Senkulpigon, mi ne sciis!... Redonu al mi la balailon, mi tuj montrós al vi...”

Iu ĉina teknikisto, ĵus plenuminta sian taskon en Parizo, vizitas kelkajn famajn luks-butikojn, cele akiron de originalaj donacoj por sia parenaro kaj amikaro.

Ĉiu objekto estas zorge kaj estetikite enpakigita kaj la ulo imagas anticipi la plezuron de la ricevantoj...

Apenaŭ rehejmiĝinta, li fiere disdonas siajn aĉetaĵojn, kaj ĉiu, febre kaj delikate, forigas rubandon kaj malfermas la multkoloran paperon, kiu envolvas la pakajojn...

Sed granda silento anstataŭas la atenditajn ĝoj-ekkriojn... Ĉiu donaco surhavas etiketon, sur kiu kuŝas la tri vortoj ... “made in China”...

Iu junulino pridemandas sian koramikon:

“Kian specon de edzino vi dezirus... ĉu inteligenta... aŭ ĉu bela?”

- Sed neniu el ambaŭ, karulino... Vi ja scias, ke mi amindumis al vi!”

Du soldatoj trejniĝas...

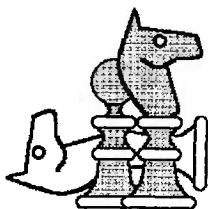
“Kial ci elektis profesion militservon?”

- Ĉar mi estas fraŭlo kaj deziras travivi danĝerajn aventurojn... eĉ militon... Kaj ci?...

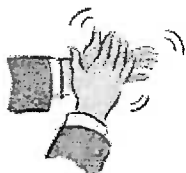
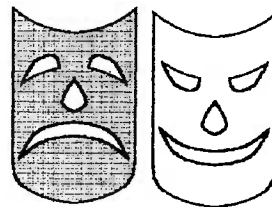
- Ĉar mi estas edzo... kaj mi ege ŝatas pacon!”

Juĝisto admonas kulpigaton:

“Oni riproĉas al vi friponaĵon kontraŭ kredemaj personoj, kiujn vi trompis, vendante al ili ian rejunigan eliksiron... Tia sinteno estas despli grava, ke temas pri rekulpigo, ĉar pro la sama fakto vi jam estis kondamnita en 1965, 1902... kaj en 1884!”

DISTRANĜULO

Gratulon al la laŭreato de nia jarfina konkurso, pastro *Albrecht Kronenberger*,
Am Wiesbrunnen 29, D-67433 NEUSTADT

☆☆☆☆☆

1 – vertikala enigmo

Helpe de la ĉi-subaj vorteroj alfabete ordigitaj, malkovru la 17 vortojn, kies difino kuŝas dekstre. La du krucumitaj kolumnoj, vertikale legitaj, donos proverbon.

1	+ - - + -	mallonga jupo por viroj
2	+ - - + - -	granda amerika reptilo
3	+ - - + - - - -	scienco de la sonoj
4	+ - - + - - - -	gesto de saluto
5	+ - - + - - - -	silabiga fonemo
6	+ - - + - - - -	sen reagokapabla
7	+ - - + - - - -	ĉeval-stimulilo
8	+ - - + - - - -	ĝenerala plialtiĝo de la prezoj
9	+ - - + - - - -	plena inerteco
10	+ - - + - - - -	estro de diocezo
11	+ - - + - - - -	eliras el la cerbo
12	+ - - + - - - -	sporto
13	+ - - + - - - -	kontrolo de scio
14	+ - - + - - - -	elmeti ion al necerto
15	+ - - + - - - -	variado de la voĉa sonalto
16	+ - - + - - - -	senigi iun el lia rango
17	+ - - + - - - -	skandinava aerfeo

solvoĵ de la lastaj enigmoj
(bulteno 144 - jarfina konkurso)

1 – ŝmilblik-enigmo:

"Plej malfacile por la politikuloj posedi la necesan memoron por memori tion, kion ili ne devas diri" (Coluche)

2 - fino de la anekdoto

(krucvort-enigmo):

"... precipe ĉe la vendeja kaso"

lu "blondulino" deziras vendi sian malnovan veturilon sed ŝi spertas ian malfacilaĵon, ĉar la ekrano de la takimetro indikas 250 000 km-ojn. Post longa cerbumado ŝi petas konsilon ĉe helpema amikino...
"Ĉu vi eventuale konsentus fari ion kontraŭlegan ? pridemandas la "brunet-ulino"..."
- *Jes, mi nepre volas senigi min je tiu veturilo !*
- *Bone, vizitu simple mian amikon Tonjo, mekanikisto en fak-riparejo... Li rapide okulumos en la motoro kaj vi konstatos poste, ke la ekrano indikos 50 000 km-ojn..."*
Unu semajnon poste, la "blondulino" renkontas sian amikinson...
"Nu, mi supozas, ke vian veturilon vi sukcesis vendi senprobleme !
- *Sed vi frenezas!... kun nur 50 000 km-oj, ĝin mi konservas !..."*

2 – krucvortenigmo

HORIZONTALE: A – Plirapidigas – restu sur la piedoj. B – Infanece kredema – terloĝant'. C – Infloreska flor' – eligadu flareblajn korperojn. Ĉ – Aŭtosimboloj de Francio kaj Panamo – ne transpanta limojn – brusta elŝtaraj'. D – Kreskaĵ', el kiu oni produktas tolon – frakcioj – alta ludkarto. E – Aŭdorgana – monkestan. F – Fiŝkaptistan grandmaŝan teksaĵon – fortege dezirante. G – Rilata al honora respekto – aparat' por malkovri malproksimajn aviadilojn aŭ ŝipojn. Ĝ – Falas neĝo – grupiĝo, kolektiĝo. H – Spirita atmosfero – opon de ses personoj. Ĥ – Ekzistis – kun amika inklino. I – Ĉiela astro – libroforme. J – Rilataj al trinkvazo – aliulaj, posedataj de iu alia (evi). Ĵ – Alpaŝo – suprentirata (pri flago, sen finaĵo). K – Muzikaĵoj ludataj de unu artisto – rilata al Atoso. L – Kaj tiel plu – sentis fortan korinklinon – numeralo. M – Denova, refoja – patrino (en multaj nacilingvoj) – angla virnomo. N – Fabelaj gigantoj – reĝo de la Hunoj. Vortero en substancnomoj (nitrogenhava grupo NO₂) – trafon, jeton de pilko en celon. P – Grasaj likvaĵoj – Unuiĝintaj Ŝtatoj de Nord-Ameriko.

VERTIKALE: 1 – Unua parto de la kaŝita proverbo. 2 – Serpentmaniere moviĝi – denova met' – loĝejo por brutoj – kovril'. 3 – Havantan dorsan elstarajon – la tuto de samnivelaĵoj en domo, tavolo – nom' de artefarita teksaĵfibro – ne tute, ne plene. 4 – Nukso de avelujo – daŭre restadas, okupas loĝejon – instrumentaro – romia dio de amo. 5 – Eleganta ĉambr' por gastoj – korta birdo – aromaj likvaĵoj, uzataj kiel saŭco aŭ spicaĵo – monatoj. 6 – Varkvanto, estanta dispone – estas ŝategata – rilata al la dio en Korano – prezentu al vi en la spirito. 7 – Ĝenaj ĉar tro longaj kaj malinteresaj – monavide – granda batal' per armiloj – ne sentos malsaton. 8 – Rilata al delikata odoro – estis sur seĝo – cikonioforma birdo – karakteriza maniero. 9 – Valoras pro malofteco – malrapide ludata muzikpeco – verkas – dion de la ventoj. 10 – Dua parto de la kaŝita proverbo.

Helpo: Umbel, Ibis, Tesil, Eolon.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

A									
B									
C									
Ĉ									
D									
E									
F									
G									
Ĝ									
H									
Ĥ									
I									
J									
Ĵ									
K									
L									
M									
N									
O									
P									

Komercisto ĵus inaŭgurus sian modernigitan butikon, kaj tiuokaze ricevas de sia kutima klientaro florojn kaj bondezirojn!

Sur unu el tiuj aldonitaj Slipetoj alĝuitaj al la bukedo li legas *sincerajn kondolencojn...* kaj tuj poste jen telefonvoko de la flor-vendistino, kiu petas senkulpigon, ĉar tiu sendaĵo misvojaĝis!

"Nu, ne gravas, sinjorino, tio povas hazarde okazi!
- *Certe, sed io ĝenas min, bukedo por vi kaj la aldonita kutima slipeto alvenis en tombejon!...*
- *Ĉu ? Kaj kio estis skribita sur la karteto ?*
... "Gratulojn por via nova apartamento" !..."

el nia fototeko

foto Jacky Lahaye

ni ĉeestis la « unesko-tagon » en Parizo, omaĝe al D-ro Zamenhof

pri iu subskribo ...

ĝojas la tradukintino ...

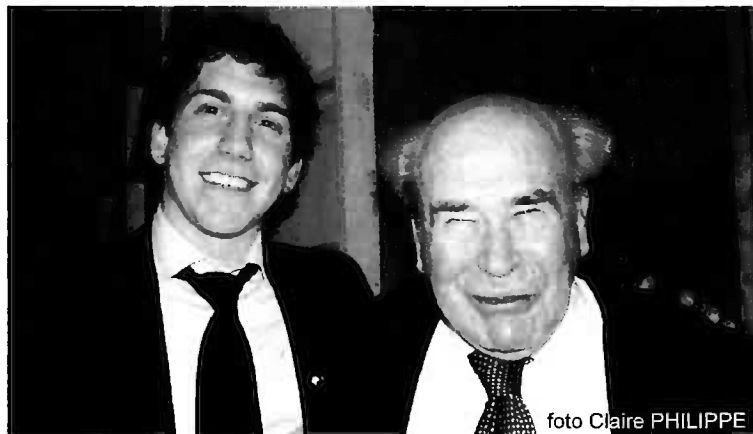

foto Claire PHILIPPE

Pierre kun sia avo... aŭ kiam du nepoj feliĉas !...